

Curentul

Director: PAMFIL ȘEICARU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

BULEVARDUL ELISABETA No. 8

TELEFON 312/29

Parodia sanitară

Dintre toate barbariile, multe și diverse, cari rușinează omânia și o elimină fără urmă din harta morală a Europei, — niciuna nu e mai apăsătoare pentru omnia și obrazul acestei țări decât absența unei asistențe reale a sănătății publice. Arătam și ieri, cu date și cu precizie de cifre, ce trașcă și bestială parodie reprezintă ajutorul Statului pentru înțelegerea obștii sărace. Denunțăm că spitalele cu câte patruzeci de paturi primesc pentru necesitățile medicale curente și o jumătate de kgr. spirite pe semestrul. Vă imaginați în proporție se dau celelate lucruri mai scumpe sau mai importante de aiurea. Nu voi mai rețea cifrele prezentate ieri. Cred că e destul să se spună că e da unui spital cinci sute de rame de alcool pentru șasezeci și cinci să fiți pe deplin edificați asupra monstruoasei buccorii.

Civilizația reală a unui Stat nu se măsoară nici cu strălucirea curselor de cai, nici chiar cantitatea de automobile de care dispune; respectabilitatea și în fața lumii o face înțelegerea și eficacitatea ordinii sanitar care se realizează. Așa după cum frumusețea unor ghete de ne fără greș nu absolvă jekul unei perechi de picioare putu-mase...

Noi nu avem o asistență medicală de cât atât cât e nevoie să se legitimeze formal existența unui portofoliu ministerial și a câtorva posturi administrative, cu comisunile, licențele, diurnele și sperțurile lunale. În colo, totul e o sinistă caricatură, în stare să inspire cât mult unui spirit cu humor macabru, un vast libret de operă. În definitiv, la ce altceva se pretează această ordine sanitară dintr-o țară în care s'a juns ca fiecare român să aibă un depozit central, câte o senșă și câte un forțep, dar în care se acordă spitalelor câte un degetar de alcool pe lună? Ce orbilă farsă e această organizație de asistență medicală care întretine un întreg statător de savanți solenni, cu safa și automobil, dar care înțeleg medicilor din spitalele uritate, se panseze rănile cu altceva decât cu propriile ismene de rănitorilor! Fiindcă e inutil să mă mai spun că vata și feșile sterilizate sunt obiecte de lux, care se împart desigur numai pentru muzeul spitalicesc.

Abandonarea această spartiată a suferinței nu e un fenomen întâmplător și izolat. Ea face parte dintr-un întreg sistem — aproape filozofic și mistic — al producerii vieții noastre publice. Priviți ce se întâmplă cu pensionarii, altă categorie de nevoiași, tot așa de amărâți și de abandonată. Este deci, o rețea de o drastică consecvență: exterminarea prin mijloace a-paterne a slăbiciunii și bătrăneții... Al impresia că Nietzsche și-a constituit imperiul lui implacabil în «prinsul hoarelor României!» «Slăbiciunea» milei este, dupe evanghelia nietzscheană, cu desăvârșire eliminată din funcțiile Statului român.

Și în vreme ce țări lipsite de acest sever cult al forței în disprețul nevoiașilor sănătății și înțeles, se întrec să cheltuească pentru asistența medicală publică sume ce depășesc de multe ori — ca în Germania și Austria — înșese bugetele rezervate învățământului sau poștii, la noi alocația destinată serviciilor sanitare e desigur mult inferioară fondurilor de care dispune onorata direcție a Siguranței. Când, acum câțiva ani, d. Vintilă Brătianu a fost obligat să impună bugetului său amputările ce i le necesita fericirea «prin noi înșine», — știți de unde a tăcut mai cu măsură și mai încântat? Din alocația sărmană a ministerului Sănătății! Explicația acestei incapacități financiare e foarte lesă de găsit: bolnavii nu puteau constitui un pericol electoral... Jurnalul sau în interiorul celor două bugete ministeriale stău pe pământ mii și mii de oameni alzi cari pot amenința și vota, care sânt în stare să facă întru breșarea omniei d-lui Vintilă Brătianu celele de necredincioși ce caută alinare în plâns?

Ată, deci, că practicarea acestei metode politice de vitregie

Magistratura și politica

S'a publicat alaltăieri, în gazeta, istoricul tragic al prigonirii unui magistrat din Târgoviște — judecătorul Gr. Fl. Dumitrescu — care avea o singură vină: era, prin corectitudinea lui, supărător pentru cei ce plănuiu fraudule astăzi în curs de instruire.

Pamfil Șeicaru a scris, ieri, unul din cele mai patetice articole ale lui asupra suferințelor acestui magistrat, mutat în Basarabia, dat în judecată, achitat și iarăși dat în judecată...

Este, în pătania judelei Dumitrescu, cea mai interesantă exemplificare a puterii pe care o exercită micii despozi din provincie în cuprinsul despotatelor. Gândiți-vă, vă rog, că tot în Târgoviște un procuror — Cosma Petrescu — care se făcuse vinovat de aceeași îndărărire în fața presiunilor politice, a fost pur și simplu internat la ba-lamuc.

Și acum, iată un caz invers: trei magistrați incorrecți împotriva cărora se ridică un întreg finit; trei magistrați a căror isgonire este cerută de toată lumea — dar care sunt menștruiți, împotriva presiunilor populare, de aceeași despozi locali.

A fost cazul celor trei magistrați dela Huși — Gădeți, Bugaeac și Cosina. Abia acum, în actuala guvernare, ministrul justiției a dat ascultare plângerilor formulate. Gădeți și Bugaeac au fost isgoniți din magistratură, de instanțele disciplinare. Iar prezidentul Costin este în curs de judecată și, luni, își audea hotărîrea Casației.

Iată urmările nefaste ale politicanismului.

Deoparte, magistrați incorrecți protejuiți, opoziți de același politicanism.

De altă parte, magistrați corecți prigoniiți, urmăriți de același politicanism.

Fie ca faptele, care ies acum la iveală, să însemne măcar pentru oitior un învățământ. S'a făcut o prea tragică experiență, pentru a nu curma brusc sistemele nenorocite de până acum. Vedem prea bine unde ne-au dus aceste sisteme. Despotatul oricărui șef de organizație provincială trebuie să înceteze. Restabilirea echilibrului dintre puteri este condiția necesară oricărui început de reorganizare a României pe noile ei temelii. O nădăjduim — măcar acum, în ceasul al unsprezecelea, iar de nu se oia înfăptui nici acum, atunci stărea nenorocită pe care o vedem se oia accentua zi cu zi — până dincolo de limitele celei mai largi înșăduințe.

Tudor Teodorescu-Braniste

DOVADA MISTIFICARII

In Iulie trecut, d. Vintilă Brătianu a indus în eroare țara, Parlamentul și factorul constituțional

Presa liberală înregistrează cu mare bucurie declarațiile făcute de d. Victor Antonescu, îndată după sosirea d-sale la Paris. Implicite, guvernul recunoaște așa dar drept exacte și valabile afirmațiile misionarului său în Franța și anume: CA TRATATIVELE PENTRU IMPRUMUT AU FOST INTREPRINTE ȘI SE VOI RELUA ACUM; că guvernul SPERA SA ÎNCHEIE imprumutul, ceace înseamnă — pentru oricine om care știe să citească și să gândească — că imprumutul nu a fost până acum încheiat, nici principial, nici condiționat, nici teoretic.

Cum rămâne atunci cu comunicatul guvernului din Iulie, ce afirmațiile publice ale d-lui Vintilă Brătianu, cu «era rotă» atât de pompos și ridicol anunțată?

INSELACIUNEA D-LUI VINTILA BRATIANU

Ziarul nostru a fost cel dintâi, care nu s'a lăsat amestecat de toate aceste MINCIUNI, și a afirmat — atunci în Iulie, imediat după publicarea faimosului comunicat, că ne aflăm în fața UNEI MONSTRE MISTIFICARII.

INSELACIUNEA D-LUI VINTILA BRATIANU

FICARI, că d. Vintilă Brătianu nu a încheiat absolut nimic în tratativele dela București, și că tot caracterulul sesiunii extraordinare a Parlamentului nu este decât o tentativă de inducere în eroare a opiniei publice și — mai ales — a factorului constituțional, a cărui încredere în guvern începuse să șoave.

Evenimentele nu au întârziat să ne dea — ca de obicei — dreptate. Declarațiile d-lui Victor Antonescu reproduc cu tam-tam de presă liberală, lămurind limpede că dacă o fi să se facă ceva în materie de imprumut, apoi aceasta armean să se întâmple de-acuma înainte, că PANA ACUM NU SA FACUT NICMC. tratativele INTREPRUPANDU-SE la București.

Dovada mistificării este evidentă. Și producerea ei publică crează o situație nouă, din care nu știm cum va ieși d. Vintilă Brătianu să se descurce.

CE SPUNE FACTORUL CONSTITUȚIONAL?

In adevăr, d. Vintilă Brătianu este liber să-și spună de nas Parlamentul; în fond, corpurile legiu-

toare aparțin guvernului, așa este tradiția noastră constituțională! D. Vintilă Brătianu este liber să-și spună și opoziția, dând această înșelăciune drept manovră strategică!

Se schimbă însă situația atunci când e vorba de factorul constituțional.

D. Vintilă Brătianu — știm absolut precis acest lucru — a afirmat Regentului că imprumutul s'a încheiat, și că nelansarea lui imediat se datorește numai sezonului avansat. Astăzi se dovedește că această afirmație a fost mincinoasă. Care este situația primului ministru față de Regent? Neîndoișor, mai mult decât delicată.

Vă înțelege d. Vintilă Brătianu să-i tragă consecințele? Ne îndoiem. Dar așteptăm ca Regentul, victimă a mistificării, să ia atitudinea cuvenită față de președintele de consiliu, care și-a îngăduit — după cum recunoaște el însuși astăzi — s'o inducă în eroare!

Cr.

Apă la moara minoritarilor

de LORIN POPESCU

Problema românizării finiturilor ungare preocupă întreaga oficialitate și îndeosebi opinia publică românească. Principial. Căci pe calea imediat practică nu s'a făcut mare școală în această direcție.

Acolo unde românismul a încercat să mijlească ochii, ei au fost închiși de furia minoritară flancată de coadele de topor și mai cu seamă sprijinită de autoritatea țării, adică de guvernul respectiv.

Străduințele românilor de a prinde chiag pe plaiuri, cândva numai ale lor, s'au sfărâmat de gratiile de fier ale ungurimii pure sau ale celei de corcitură, au sunat în sec în fața cerbiei omului de partid oligarhic.

Cazurile sunt multe. Pentru astăzi însemnăm unul pe care-l avem la îndemână.

Acum doi ani ministerul de război a înființat la Brașov o școală militară industrială. În această școală puteau intra, cu examen, numai ofițarii de război și copiii săraci.

Școala a funcționat în mod multumitor. Ea marca un lucru folositor pentru armată și revărsa conturul unui interes românesc în mijlocul minoritarilor. Era însă o bravură din partea dominanților, temerară cum dealtfel o să vedem mai jos.

Școala nu numai că dădea țării o pletoară de maeștri tehnici creați în disciplina dură militară, prin urmare oameni de ordine, cu simțul datoriei perfect încadrat în rosturile sociale; dar această școală ducea inevitabil la românizarea Brașovului, în primul rând.

Ei bine, tocmai acest fapt a condus la luarea unei măsuri mahnitoare și pripită. Anume: ministerul de război, a demilitarizat școala, trecând-o pe 1 Septembrie acest an ministerului muncii.

Culmea, intervențiile au fost făcute de presa și delegații ungurului și sașilor...

Așa dar pentru că minoritarilor nu le convenea să aibă în mijlocul lor o școală militară, s'a ajuns la aproape desființarea ei. Dar cum, interesele minoritare primează asupra celor naționale? E posibil ca un început de românizare să fie suprimat sub presiunea dominatorilor, de însuși ministerul de război?

N'am accepta să credem dacă realitatea n'ar confirma nenorocita întâmplare.

Nu ne ridicăm contra faptului că școala a fost trecută ministerului muncii, căci nemi fiind militară n'avea ce să mai caute la ministerul armatei. Și iarăși dacă ar fi vorba de o școală din vechiul regat, într'un caz similar cu cel dela Brașov, n'am avea încă nimic de zis.

Chestiunea gravă e următoarea: Odată ce școala și-a căpătat caracterul civil, tot maeștrii vor trebui recrutați dintre civili. Și în Brașov aceștia sunt în cea mai mare parte unguri și sași. Prin urmare elevii vor fi învățați în bună măsură de minoritari... (E greu să aduci de aiurea maeștri români pentru completare. Sugerăm însă o mișcare în corpul acesta tehnic. Cei din Ardeal s'au treacă în vechiul regat și viceversa).

Și dacă seama ministerul de război de imensa gresală ce a făcut demilitarizând școala? Căci cum am putea crede că maeștrii unguri

o să-și dea silința să învețe lucruri bune pe elevii români, viitorii lor concurenți? Și-apoi nu e pericol de maghiarizarea copiilor? Ba da. Încă foarte mare.

Dar nu s'a încheiat cu asta Ungurii luptă acum pentru desființarea școlii. Ei speră (au tot dreptul la aceasta, căci precedentele loturi au căzut în plasa lor), ca până la urmă să izbândească. În definitiv ce ne-ar face să nu pronosticăm biruința lor?...

Prin urmare sutele de orfani de război riscă să rămână pe drumuri în adăstarea iernii care să-i...

(Continuare în p. 2, lin. 10)

Nu se mai poartă...

Înainte vreme, — pe vremea sta-torției și a vieții liniite, când nu se vorbea nicicând de stabilizare, — stabilitatea era pretutindeni. Când ajungea omul la majorat, își alegea o carieră în care se trudea până la moarte; își alegea apoi o nevastă care-l chinuța și ea până la moarte, — și-și comanda cu ocazia nunții și trei duzini de cămăși de zefir, cari-l țineau până la groapă.

Astăzi, când zefirul a căzut în disgrație, s'au demodat și duzina de alță dată. Nimănui nu i-ar mai trece prin minte, în 1928, să-și comande deodată 36 de cămăși ca odinioară. Chiar cănzătorul care-și ia măsura te sfătuiește, astăzi, să își schimbe obiceiul moștenit dela bătrâni:

«De ce nu comandați, mai bine, numai o singură bucată, — maximum două? Nu vedeți? Se demodează în câteva luni, și croia la gulerului și tesutul... Nu mai e ca pe vremuri... Astăzi, moda a trecut dela haine la lingerie, la farfurii și la fețe de mese, la sobe și la ceaceșfurzi...»

Și comanzi o singură cămașă, — plătind-o firește cât 36 de alță dată...

Din aceeași cauză, în căsătorie se petrec lucrurile invers: moda, — care a înlocuit în dulap cele 36 de cămăși cu una singură (pe gustul zilei), — a înlocuit pe divane soția unică de altădată cu 36 de soții, succese sau simultane (dar pe gustul nopții...). Nimeni nu-și face astăzi, la însurătoare, mai multe calcule decât la cumpărarea cămăși: la ce să te chinesti atâta, când până și corpul femeilor se schimbă după modă, și când demodarea trupului nevestei are șansa să devină un motiv temeinic de divorț, — un fel de «injurie gra-vă»?

Cămășile și nevestele, mai treacă-meargă; dar dela ele moda (și demodarea) a contaminat și meseria omului. Căți, dintre noi, și-au păstrat aceeași profesiune, dela război încoea? Imprejurările, eriza, — moda, fiți conștienți, — determină zilnic deoiațimii în cariera oamenilor celor mai poltoși: ofițerii de cavalerie se însoră la Drept, spre a fi apoi vârsăți prin Barouri, cei de marină se lasă de literatură și de orientalism spre a face apatie și negoț, — avocații se prefac în ziariști, ziariștii în diplomați, diplomații în pederăști pederăștii în sportmen și sportmenii în «foști luptători». Iar foștii luptători, firește, în cerșetori.

Nici meseria pe toată viața nu se mai poartă, — ca nevasta sau cămașa vâgără. Ceace este mar-grap, însă, cu toate noile înșelării de pariație, este cu niciodată nu a fost cămășile mai murdare ca astăzi, — nevestele mai acre și meseriile mai blestemate.

Ion Dimitrescu

ORFANUL DIN ARDEAL

Așa a venit în redacție la noi copilul Ion Cimbru, desprins parca dintr-un tragic roman de Dostoievski, a venit ca o teribilă mustrare regionalistă împotriva acestei nefericite concepții care a impus centralismul până la congestie.

Precoce și tristă inițiere în viață pentru un copil silit la 12 ani să pornească singur ca să-și ceară dreptatea lui și a câtorva fărtași mai mici, orfani cași el. Copiii aceștia, pe cari viața îi silește să depășească într-o dramatică fulgerare vârsta basmelor, spre a-și silii să lupte singuri pentru un rost priinte oameni, copiii aceștia cu care eram familiarizați numai prin romanele lui Dostoievski sau Dickens, copiii tristelor precoce au apărut prin Ion Cimbru din Gărbău.

Cesar Petrescu l-a evocat pe bietul copil orfan, răfăcit în vutlul amefior al Capitalei, cu o legăturică și câteva acte doveditoare, întrebând cu sială și glas sugrumat de teamă: «unde-i ministrul de război?», căci vag și s'a spus, în comuna lui îndepărtată din finitul Clujului, că orfanii de război țin de ministerul ostașilor.

Și dacă și-a luat copilul inima în dinți și a pornit să facă atâta cale, sfătuit de desnădejde, s'a svariit în necunoscut ca să-și încerce și altfel norocul. Drept ar fi fost ca Cluj dreapta cerere a copilului orfan să-și fi găsit o imediație autoritate cu depline puteri de cântărire a jalbei și de satisfacere, dar și la Cluj, cași la Iași, cași la Craiova nu sunt autorități, ci birouri administrative, de simplă și tactică înregistrare, la care, cel mult, dacă poți să întreb, după o lună-două dela înregistrare: «a venit răspunsul de la București?» Și răspunsul nu vine, căci nu este nimeni care să-și grăbească și doar știut este că precădere la orice soluționare nu

se dă decât atunci când intervine sau un om influent, sau ungerea cuvenită cu sfântul mir administrativ al bacșului.

Ce om influent putea să aibă copilul nimănui Ion Cimbru din Gărbău sau ce bani putea să dea pentru mîrul sperțului, el care n'a avut nici banii necesari să-și cumpere o pâine? Nu m'oi voi îndigna împotriva l. O. V-ului, care, pentru mine, nu există decât pentru o minoritate infimă de demagogi ai suferinții celorlalți țigăni și anonimi.

Nici chiar problema nemerniceii uitării lașă de orfanii patriei, față de cei care nici măcar nu știu unde este mormântul tatălui, pentru a se mângâia plângând pe umila gramadă de pământ fără cruce. Aceste uitări intră în acțiunea de incurjare, de entuziasm, care a jertfit pentru patrie, formază atmosfera prielică unui misticism naționalist, unei pasiuni halucinate pentru imaginea sacră a patriei, care nu mai prididește cu iubirea ei generoasă pentru cei ce-și rămân în urmă, stingheri, fără sprijin. Căci imbecilitatea celor ce ne conduc nu concepe altfel de devotament pentru patrie decât sub teoroarea codului penal și a Curților marțiale.

Orfanul Ion Cimbru din Gărbău a venit în București în ziua când se deschide congresul Fi-dac-ului, căci, biet Doamne! avem și noi asociațiile foștilor combatanți conduse de rablesiane bărdăhanuri.

Dar, repetăm, problema pe care o ridică orfanul care a bătut sfios la ușa redacției noastre era cu mult mai generală, am zice o problemă revoluționară: sfărâmarea centralismului idiot, care exasperază noile provincii, care menține o temperatură de febră și poate servi ca teren prielic oricărei acțiuni zănatice.

În fiecare dimineață, pe protoa-

rul din fața ministerului tuturor cetezanțelor penale, în fața ministerului zis de «Domenii», mai pușia ale statului și mai mult ale clientelei politice, stau și așteaptă farani veniți din Basarabia, din Ottenia, din Bucovina, din Ba-na, din funduri de țară, mânăși de acelaș păcătoș sistem al centralizării. Vin să li se facă dreptate la București, căci în finitul lor nu sunt autorități, ci doar simple birouri administrative.

Cui ce-i pasă de mojiții grămădiți la poartă? Maculatură umană fără importanță, robi fără graiu, chiar atunci când au ieșit din iobăgie. Firește că o descentralizare a autorității prin organizarea ei regională ar aduce aproape o totală expropriere a oamenilor cu influența rentabilă, ar înșelma o diminuare a forței politice. E greu de bănuț că se va face, chiar venind la putere partidul național-țărănesc decât totuș de regionalism.

Dar se va ridică o altă generație, a precocilor inițiați în sumbră dramă a existenței: generația lui Ion Cimbru din Gărbău, delegat la 12 ani să apere interesele și drepturile altora mai uicuți ca el.

Chinuit de mic, purtat pe drumuri, așteptând sfios la uși haîne, care nu se deschid ascultătoare la o suferință, la uși în dosul cărora mintea lui de copil bănuște înțelegerea umană a balaurilor din pozeștele de care abia își mai amintesc, căci el nici n'a avut copilărie, sufletele acestea sunt crescute în bărbăția luptei cu nevoia. Ei nu vor smiorcăi elegiac pe ruina drepturilor sfărâmate, ei nu vor vorbi, ci vor acționa.

Javăr politicianistă, diutr'un umil sot ardelean un copil de 12 ani și-a căutat dreptatea singur la București peste zece ani și-o va face cu curaj, suprimându-te.

Ei poartă în suflete evanghelia cea nouă. Pamfil Șeicaru

„De-aș fi rege”

de GR. FORTU

«La noi, nu se mai poate face nimic!» Opinia publică

În cazul cel nefericit, al înșosirii prin nepriceperea sau lăcomia guvernului Meu, așa chema la Mine pe toți șefii o poziției, și le-aș cere, în chiar acel ceas de noapte în care aș fi aflat de fapta înșosirii, le-aș cere în numele durerilor țării jefuite și umilite, să ajute cu toate puterile lor noul guvern, care va trebui să înlocuiască pe cel vechiu și netrebnic în primele 24 de ore.

În primele 24 de ore, pentru că Eu știu că semnul cel de întâi al strâșnicei judecări, trebuie să-l fac Eu, și pentru că faptele infamante ale trădătorilor stăpânii și înșosirii acestora, și ar lenevi, lăsând în părăsire și în-

suferință lucruri și oameni încredințați lor.

Și o lege a amenzilor până la desființare a negustorului dovedit că hojeste.

Și văzând din ziare și auzind din oameni buni și drepti, că s'au înrăit oamenii și că toate cheile țării au ajuns pe mâinile «hoților mascalți», aș cere legi pentru moartea acestora și tegi pentru apărarea omniei, ca nu cumva această pierzându-se cu totul de teamă și de necăutare, fărâdelegea să ajungă să șgudue Tronul și să piardă țara.

Iar, pentru ca iubitul Meu popor, să nu creadă că la ceasul acesta greu, Eu M'as fi culcat într'u nepricepere sau desfrân, sau prea mare bătrânețe, aș cere noului Meu guvern să cerceteze cu cea mai mare grijă și să depedesească cu cea mai mare asprime pe acia din foștii inșiși miniștri, cari ar fi provocat lin nepricepere sau vițiu, înștră-

inarea banului obștei și înșosirea numelui țării.

Și n'aș cunoaște odină, nici petrecere de niciun fel, — și n'aș primi nicio sărbătorire din acelea cu cari vinoații fătărnici își adorm suveranii cei putrezii înainte de a fi murit, — până nu aș vedea că staturile mele sunt urmate ca poruncile strâșnice ale marilor vovevozi, cărora, mai aproape de inimă le-a stat Tara și Dreptatea cea dela D-zeu, decât fudulia proastă că s'ar găsi unde nu li-i locul...

Și, de multe ori, schimb în strac, ca Cuza-Vodă, aș cerceta un loc și altul să vadă înșisi ochii Domniei Mele dacă e adevărat că primarii și prefectii dorm în cabinetele lor scump împodobite de Tara păgubită și părăsită, dacă preoții vin la sfintele altare grăbiți și murdăriți de politica pământului, dacă profesorul sfintește cate-dra ori o suge ca pe un os, dacă judecătorul se uită drept în fa-

ta Legii sau în aceea a avoca-tului — și, cu regească putere, aș cere mari pedepse ori mări incurjări.

Iar, dacă lumea celor bunu m'ar credă — ca și lumea celor răi, — nebun — aș scoate de pe capul Meu, curat de orice vanitate a mărimii celei goale, coroana, și aș pune-o pe tronul văduvit. Scărbit, aș pribegi pe departe, pe melegarii streine, până când răii țării mele înmulțindu-se și mai mult și des-nădăjduind cu totul pe cei buni, aceștia s'ar cutremura în cele din urmă și s'ar încredința a fost, și m'ar chema din nou înru ale Mele și ale lui.

...Dacă aș fi rege —, sau re-geantă...

Dar nu sunt...

Sunt numai unul din cetățenii acestui neam bun și blând și îndelung răbdător, care suferă și așteaptă regii — sau regețele lui — să fie tari.

Tari ca vremea!

„De-aș fi rege”

„De-aș fi rege”

Pour Elle ses feutres renard taupe uni ses rubans ses fleurs ses coiffures passage macca 2.

BREVETAT FRIEDLER

GAMMA

Preparat pentru creșterea părului totodată cel mai perfect medicament contra căderii părului...

Cine dorește să posede un Pian bine reparat sau acordat să se adreseze la FABRICA DE PIANE H. SPONDER...

NU VĂ NEGLIJAȚI DENTURAI! HIGIENA DENTARĂ 3 CABINETE ULTRA-MODERNE BUL. ELISABETA 17, Etaj I (CASA RADIVON) Tel. 302/38

Pentru Școli Internate PATURI DE FIER cu somiere tip școlar, prețuri colosale de reduse găsiți la noua fabrică de mobilă HERMES...

GIORAPI DE CAUCIUC Vreți să scăpați de Varice? Vreți să vă evitați glezne groase?...

POLICLINICA VINDECAREA Consultanți de boli venerice: 8-1 și 3-8 Strada Belvedere No. 5...

Caroi Zosmer DENTISTI Laureat din Berlin Str. Colței 20

Doctozul V. VINEȘ Reintorcându-se în Capitală și-a reluat consultațiile de Boale nervoase și interne...

Pian Bösendorfer curat, stare bună, vând eficient. Str. Doamnei No. 3 et. III. Vizibil 12-1 și 6-7 D-na Medianu

Vizitați expoziția permanentă de Lămpi electrice, Lustre și Abajtoare de mătase...

M. Gregorian AVOCAT Biuroul: Calea Victoriei 124 Telefon 216/77

Vechiul și cunoscutul Magazin de CAFEĂ „IDEAL” D. DANIELIAN Furnizorul curții Regale

Parchete de stejar, garantat absolut uscate, de cea mai bună calitate...

Farmaciile de serviciu Azi 22 Septembrie 1928 A. I. Chiale, calea Șerban Voșă...

Apă la moara minoritarilor

(Continuare din pagina I-a) ucidă!.. In acest timp căpuse năclăite stau înfipite în ceafa unsoasă a țării!

Cărți și reviste

România Medicală, numărul 18 (15 Septembrie 1928), de sub direcția d-lui dr. P. Tomescu...

«Plugarul» (anul I. 5) organul de popularizare al camerei de agricultură...

Luptele cu tauri Sâmbătă 23 și Duminică 23 cor. seara, la Arenele Romane...

Pe marginea ecranului... Film colorat... Film vorbitor...

Știri și ecouri INTERNAȚIONALIZAREA cinematografului...

Știri și ecouri INTERNAȚIONALIZAREA cinematografului (continuare)

Știri și ecouri INTERNAȚIONALIZAREA cinematografului (continuare)

Știri și ecouri INTERNAȚIONALIZAREA cinematografului (continuare)

CARNETUL ZILEI N AMINTIREA REVOLUȚIEI LUI HOREA (1784) SPORT

BAIA DE CRIȘ. — O comună străveche, comuna Vaca din județul Hunedoara...

Turneul Mișu Fotino Valoroasa companie teatrală „Mișu Fotino”...

MISS FRANCE 1928 D-ra Raymond Allain — cealaltă frumoasă franceză...

Dela Teatrul Mic La Teatrul Mic (compania Teatrul Nostru)...

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant...

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

Știri artistice Rar s'a putut vedea un succes mai constant (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite...

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

„Familia” Fără subvenții grase sau atenții deosebite (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie”...

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

BOX „Astăseară, ora 9, la Teatrul „Eforie” (continuare)

Recordul regional a fost demențiat de Viforul-Dacia...

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII Jucând contra celebrului tenis-man american...

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

Tennis COCHET, CAMPIONUL AMERICII (continuare)

CONFERINTE

La sedința publică de Sâmbătă 23 Septembrie a. c. ora 8 jum. seara...

La sedința publică de Sâmbătă 23 Septembrie a. c. ora 8 jum. seara (continuare)

La sedința publică de Sâmbătă 23 Septembrie a. c. ora 8 jum. seara (continuare)

La sedința publică de Sâmbătă 23 Septembrie a. c. ora 8 jum. seara (continuare)

La sedința publică de Sâmbătă 23 Septembrie a. c. ora 8 jum. seara (continuare)

La sedința publică de Sâmbătă 23 Septembrie a. c. ora 8 jum. seara (continuare)

La sedința publică de Sâmbătă 23 Septembrie a. c. ora 8 jum. seara (continuare)

UN ENGLEZ IN RING

Primul englez pe care capitala va avea ocazia să-l admire, este Jounng Spears.

UN ENGLEZ IN RING (continuare)

UN ENGLEZ IN RING (continuare)

UN ENGLEZ IN RING (continuare)

UN ENGLEZ IN RING (continuare)

UN ENGLEZ IN RING (continuare)

UN ENGLEZ IN RING (continuare)

UN ENGLEZ IN RING (continuare)

Știri

Știrea desființării taxelor de arbitraj...

Știri Știrea desființării taxelor de arbitraj (continuare)

Știri Știrea desființării taxelor de arbitraj (continuare)

Știri Știrea desființării taxelor de arbitraj (continuare)

Știri Știrea desființării taxelor de arbitraj (continuare)

Știri Știrea desființării taxelor de arbitraj (continuare)

Știri Știrea desființării taxelor de arbitraj (continuare)

Știri Știrea desființării taxelor de arbitraj (continuare)

ATLETISM

NOI RECORDURI Joi, după antrenamentul Armata-Juventus...

ATLETISM NOI RECORDURI (continuare)

ATLETISM NOI RECORDURI (continuare)

ALERGĂRILE DE CAI DELA FLOREASCA

SAMBATA 22 SEPTEMBRIE Pr. Agram: Sashegy, Bimbasa, Floreasca.

ALERGĂRILE DE CAI DELA FLOREASCA (continuare)

VIATA ECONOMICA

Construcția urbană

E limpede că anul acesta se clădește în orașe mai mult decât anii trecuți.

Reinsuflețirea activității constructive își are explicația în așezarea prețurilor interne, următoarea stabilizării leului. Prin aceasta, cauza principală, care împiedicase în ultimii ani construcția în orașe, se găsește înlăturată. Capitalistul poate începe în liniște clădirea, fiind asigurată că nivelul lucrării, conștiința înflăcărată, se va realiza la adăpost de fluctuațiile enorme ale prețurilor materialelor și mâinii de lucru, de altădată.

Ce nu au putut face două legi minunate de încurajare a construcțiilor a realizat — în parte — stabilitatea valutară. E vina d-lui Vintilă Brătianu de a fi imediat, în trecut, prin amenințarea revalorizării, opera de construcție privată. Trebuia așteptată scăderea făgăduită a prețurilor...

Capitalul românesc a înțeles azi însăfăși că așteptarea e zadarnică. La nivelul ridicat al chiriilor din libera tranzacție, construcția urbană reprezintă un placement minunat. Nu sunt nici riscurile de fluctuații ale valorilor din burse, nici amăgirea constantă a dividendului societăților anonime, nici nesiguranta cursului de stabilizare al leului, nici riscul de insolabilitate al cametei. Venitul imobiliar va fi, cel puțin zece ani de azi înainte favorizat, față de alte surse de venit. Din cauza înfățișării de cinci-șezecizece ani, în activitatea constructivă și din pricina supra-populării orașelor, în urma emigrațiilor rurale post-belice.

Nici-o mirare că, față de atâtea avantaje și în lipsa fluctuațiilor amenințătoare din trecut ale prețurilor materialelor și mâinii de lucru, activitatea constructivă a reviziat. Ne poate surprinde numai că n'a luat o amploare mai mare. Dar explicația nu e de partea...

No lipsesc capitalurile și creditul o scump. Construcția urbană cere, pentru satisfacerea nevoilor actuale, capitaluri imense. Vor trece decenii, până când economia românească le va putea acumula, din prisosul producției asupra consumației interne. Opera de clădire a orașelor, indispensabilă unui trai civilizată și salubru, nu se poate desfășura decât de capitalul străin. Nu o putem înfăptui prin noi înșine, oricât de mare ar fi bunăvoința guvernului și pricepera tehnicienilor noștri.

Capitalul nu se improvizează. El trebuie împrumutat din țările care-l posedă. O legislație specială — vizând mai ales construcția de locuințe etnne — trebuie să încurajeze acest import de capitaluri pe termen lung, cel mai greu de realizat.

Să nu ne închipuim că stabilizarea leului a leului, singură, va

fi suficientă. Din experiența tuturor țărilor, care au înfăptuit stabilizarea monetară, reiese că această operațiune nu atrage capitalurile străine decât în plasamente pe termen scurt și în bursa de valori. Creditele pe termen lung sunt cel mai greu de obținut.

Cu atât mai adevărat va fi această cazul nostru, în ce privește creditele pentru construcții urbane. Precedentul neaplicării legilor de încurajare a construcțiilor, alcătuite sub guvernările averecane și nerepetate de către mișcările liberale, nu va fi de loc încurajator. Va trebui să treacă un timp apreciat și garanții speciale să fie date, va fi necesară o propagandă susținută în străinătate asupra rentabilității construcției de locuințe în România, ca să vedem capitalul străin îndreptându-se cu încredere spre acest placement important.

Greșelile trecutului vor trebui plătite. Până atunci construcția urbană își va continua criza ei de insuficiență și subproducție. Căci nu capitalurile interne, insuficiente, o vor rezolva. Camăta n'a fost niciodată un stimulente al producției.

Și mai este ceva. Nivelul ridicat al chiriilor din orașe este azi într-un raport aproape normal cu costul clădirilor. Dar aceasta nu înmădică faptul, relevat aici încă de mult și confirmat de congresele arhitecților constructori, că acest cost este prea ridicat, din cauza sonelei materialelor de construcție îngustă de actualul tarif vamal.

Chiriile exagerate plătite azi în libera tranzacție vor scădea gradat, dar destul de repede, în zina, în care temperatura protecționismului vamal va etfien costul construcțiilor. Dacă nu vom ca populația urbană să rămână selsa, va trăsuraților indiene, chiar și în zina când capitalul străin va veni să se investească în locuințele etnne, e necesar ca taxele abuzive de astăzi pe ferul de beton, ferul laminat, cuie, ciment, gaururi, etc., să fie reduse la un minim suportabil.

Din nefericire, pentru nici una din problemele mai sus expuse, nu se găsește niciun să le înțelegă. Nici finanța liberală, nici industria afiliată ei și prin urmare nici exponenții lor politici, azi la cârmă, nu se gândesc să asigure activitatea construcției urbane, adoptând mijloacele indicate mai sus. Ar fi să renunțe la monopolurile de fapt, pe care le-au definit până astăzi, pe o piață închisă intenționat concurenței financiare și industriale a străinătății.

Dar gravitatea problemei sociale a locuinții va și forțeze să se găsească soluția, împotriva lor.

Marea panama cu fabrica Rimanoczy

Ruinele distruse de foc și părăsire ale unei fabrici de moare comparate pe preț de 12.000.000 lei. Comisoane, șperțuri de 8.000.000 lei

— Dela redacția noastră din Oradea —

Porând pe drumul Clujului, cum treci linia ferată în apropierea gării Veneția-Oradei, încep o serie de căsuțe. Sunt fel de fel de brode și chichinețe locuite de ceteriști și săracime. Intre aceste chichinețe se ridică o poartă în dosul căreia, de doi ani de zile, se ruinează zidurile fabricii de mobile Rimanoczy. Nu formează — aceste ziduri — vreo clădire impunătoare. Musuroaie în care erau vârate atelierele. Și sunt mai multe. Egale cu chichinețele săracimele cari le înconjoară.

De doi ani, proprietarii acestei fabrici umblă cu limba scordă și poartă vînd. Și dela patru milioane cât făcuseră prețul de vânzare, neprezentându-se nici un amator, l-au tot redus până la 2.500.000 lei, cu tendința de a-l mai scădea.

Pe vremuri aci la această fabrică se confecționau mobile cari se desfășeau și pe piețe străine. Dela unire încease însă, prin faptul că conducătorii ei au început

de se lansa și în alte afaceri, a început să depringoleze. Odată pornită pe panta aceasta nu s'a putut opri până acum doi ani când a ajuns la faliment.

Un incendiu contribuise cu mult la acest final. De două ani, proprietarii acestei fabrici umblă cu limba scordă și poartă vînd. Și dela patru milioane cât făcuseră prețul de vânzare, neprezentându-se nici un amator, l-au tot redus până la 2.500.000 lei, cu tendința de a-l mai scădea.

Am refuzat să credem călogia acestui zvon și ne-am interesat la locuri competente. Spre marea noastră surprindere vedea că ne-a fost confirmată, iar faptul pare a fi consumat.

Căile ferate a cumpărat fabrica, ruinită de incendiu și părăsire, Rimanoczy pe fabulosul preț de 12.000.000 lei. Samari ordinari ajutați de șperțuri politici, au convins directoarea C. F. R. ca să cumpere aceste ruine spre a le amenaja pentru repararea vagoanelor. Iar pentru elocința pe care au întrebuințat-o în această convinsere au încasat un comision de 8.000.000 lei.

S'a încheiat contractul? Cine sunt șperțarii? M. SAN MARINO

Bursa

21 Septembrie, 1928
Leul a cotat la:
PARIS 15.65
LONDRA 797

Incheeri oficiale

Banca Națională	13.000	13.000	150
Banca Românească	1180	70	
Banca Românească, pui	1005	1000	
Soc. Creditul Minie	1225	50	60
Soc. Rom. Petroliferă	500		
Soc. I. R. D. P.	425		
Soc. S. R. D.	910		
Soc. Carpatina	1000		
Soc. Reșița	910	905	10
Soc. Creditul Tehnic	415		

SCHIMB

Franci francezi	644 1/2	645 1/2
Franci elvețieni	31 7/8	31 9/8
Belgas	22 1/4	22 1/8
Lire sterline	800.50	801.50
Lire italiene	8.64	8.65
Lire otomane	85.50	86
Marci germane	39.33	39.35
Zloti polonezi	18.50	18.75
Șilingi austriaci	25.27	25.30
Pengő	28.77 1/2	28.81 1/2
Cor. cehoslovace	4.90 1/2	4.90 1/2
Dinari	2.90	2.95
Drahme	2.20	2.25
Leve	1.20	1.25
Fiorini olandezi	66.20	66.30
Dolari	164.65	164.85

Schimbul în străinătate

PARIS (Inchiderea)	
Londra	124.15
New-York	25.60
Geneva	610
Belgia	385.75
Italia	153.70
Praga	75.90
România	15.65
Serbia	45.10
Elveția	492.25
Olanda	1026.50

ZURICH (Inchiderea)

Berlin	123.85
Amsterdam	204.35
New-York	519.72
Londra	25.20 1/2
Paris	20.70
Milano	27.12 1/2
Praga	15.40
Budapesta	90.58
Belgrad	9.15
Varșovia	98.20
Viena	73.15

PETROLIFERELE ROMÂNE LA PARIS

Astra Română	551
Steaua Română	286
Concordia	220.50
Petrol Block	68.50
Redevanța	61

Intrunirea Uniunii comercianților din Verde

Un mare număr de comercianți și industriași din sect. IV Verde s'a întrunit Joi 20 a. c. la orele 8 jum. seara la sediul Uniunii lor din Calea Griviței No. 247 pentru a se constătuți provisor la nevoile breslelor lor.

Prezidează d. STEFANESCU, care cere delegațiunii care s'a prezentat la primăria municipiului să-și depue raportul. D-nii IORGU TH. RAȘCANU, C. I. DOICESCU, AL. OPRESCU, N. CRACIUNESCU în raportul d-lor provisor la audiența pe care delegațiunea a avut-o luni 17 a. c. la d. primar al municipiului dr. I. Costinescu au arătat amănunțit cum d-sa s'a întrunit cu delegațiunea.

Delegațiunea s'a întrunit timp de o oră cu d-sa discutând și aprobând punctul de vedere cerut de nevoile comerțului și industriei: 1. Exponerea mărfurilor s'a admis a se face în ce privește fațada magazinelor — fără însă a se ocupa totușor — lucru cerut și de comercianți.

2. Afășarea deosebită s'a admis a se face pe locuri anume stabilite de municipiu iar împărțirea afșelor mici-reclame să se facă numai prin magazine; — împărțirea lor pe străzi fiind nepermisă.

3. Chestiunea scăderii impozitului comunal dela 15 și 20% la 5 și 8% cerută de Uniunea comercianților și industriașilor, asupra contractelor, d-sa a promis că această chestiune va fi dezbătută amănunțit în comisia financiară a municipiului și promise că se va face o scădere — arătând că d-sa a și alocat în proiectul de buget pe anul viitor o sumă pentru acoperirea acestei scăderi; și 4. Chestiunea orarului în magazine și reparării d'iminuial provisor la ferizi și coafieri cari solicită modificarea deciziei re-pausului în sensul ca aceste bresle să-și permită a ține deschis magazinele Duminică până la prânz — deși nu e în cădere d-sale de a rezolvi această chestiune, totuși d-sa a promis delegațiunii că va sătură personal pe lângă d. dr. N. Lupu, ministrul

muncei, ca acest deșiderat să fie admis.

Ca medic și edil al Capitalei — a spus d-sa — i se impune această intervențiune în favoarea unei clase de oameni muncitori și disciplinați — promise tot concursul său — mai ales că aceasta o impune și igiena.

Adunarea în urma acestui raport — ia act că d. dr. Costinescu și-a însușit memoriul înaintat de Uniune, declarându-se mulțumit. D. CONST. MIHAILESCU propune și adunarea admite ținerea unei inaugurări publice în secția Prelungirea Griviței.

D. NICULAE IONESCU vorbește provisor la gospodăria Uniunii, inaugurarea sediului în noul său local etc. care se aprobă.

D. AL. OPRESCU spune că s'a scris înserie în ordinea de zi profesurarea sa în ce privește confuziunea care caută a se imprimă cu Sfatul Negustoreștii secția Grivița.

D. IORGU TH. RAȘCANU arată abuzurile cari se fac cu automobilele primăriei — care deși au mai sesizat și în alte rânduri primăria totuși nu a luat încă măsuri.

Maș vorbesc d-nii Alceu Ion, Crăciunescu N., Petre Niculescu și Vasile Dumitrescu referitor la comercianții de încălțăminte.

Adunarea aprobă 28 noi înserieri de membri; după care se închide la orele 1 noaptea, anunțându-se cea viitoare pentru Joi 27 a. c.

Lupta fabricanților de ghete din Ardeal cu fabrica „B” ta

CLUJ. — Fabricile de ghete din Ardeal au înaintat parchetului din Timișoara un demnitate contra fabricii cehoslovace de ghete „B” ta, acuzându-o de înșelăciune vamală, în legătură cu un import de 40 vagoane ghete. Parchetul din Timișoara, în baza denunțului, a sechestrat materialul importat, iar comisia vamală din Timișoara a început întinse cercetări în acest sens.

— M'am rugat la Sfânta Focioară și pentru tine și pentru mine... Si am văzut-o cum mi-a surâs!

— Puriu, Puriu, — strigă Paco, — simt că am să te iubesc nebuneste!

— Si eu, — zise ea — simt că am să-ți dăruiesc tie ceace până astăzi nu dăruisem nimănui.

ESANOFELE (PILULE)

FORMULA ILLUSTRULUI
PROF. D. G. BACCELLI

CONTRA FRIGURILOR PALUSTRE

Viudecarea asigurată după 15 zile de cură

F. BISLERI & C. MILANO
CONCESIONAR EXCLUSIV PENTRU ROMANIA
G. CENTONZE
BUCUREȘTI, BUL. BASARAB 37-TEL. 367/2.

Desvelirea monumentului eroilor din Roșiori-de-Vede

Participă M. S. Regina Maria și Prințesa Ileana

Roșiori de Vede, 21. — Din inițiativa d-lui avocat Popescu-Vedea, primarul orașului Roșiori-de-Vede și cu concursul cetățenilor s'a ridicat în acest oraș un monument în cinstea eroilor.

Desvelirea monumentului s'a făcut azi, cu o deosebită solemnitate, care a decurs în modul următor: PRIMIREA REGINEI MARIA ȘI PRINȚESEI ILEANA

La orele 9.50, M. S. Regina Maria, A. S. R. Prințesa Ileana, însoțite fiind de d-nii general Paul Angelescu, ministru de războiu, Richard Franasovici, subsecretar de stat, au descens din vagonul regal.

Pe peronul gării se găseau d-nii maior M. Slăvescu, prefectul județului Teleorman, Popescu-Vedea, primar, general C. Dumitrescu, comandantul C. I. A., generalii Stămbulescu și Nicolau, col. Părăianu, Ilașevici, Demetrescu, Rădulescu, lt. col. Al. Tătăreanu, șef de cabinet, pr. Popescu-Seaca, protoereul județului, Vlad mireacu, inspector general al siguranței; G. Vasiliu, prim-procuror, Păun inspector R. M. S., deputații Măndroceanu și Gabriulescu, senatorii N. Racotă, Traian Stănescu și Al. Popescu; Leonida Popescu, prim. presed. al trib. Teleorman, Hagiescu, avocat și ziarist, Traian Enescu, Buică, presed. Camerei de comerț, etc.

La descinderea din vagon a M. S. Regina, d. primar Popescu-Vedea prezintă tradiționala pâine și sare. După aceasta M. S. trece în revistă compania de onoare a regim. 20 Teleorman.

În sala de recepție, d. prefect Slăvescu face prezentările doamnelor din societatea roșioreană. FORMAREA CORTEGIULUI

Se formează un impozant cortegiu având în frunte un divizion din reg. 2 călărași, comandat de maiorul Străbeanu, M. S. Regina și Prințesa Ileana au luat loc în automobil cu primarul orașului.

Pe tot parcursul, o lume imensă a aclamat cortegiul regal, aruncând jerbe de flori, reginei văduve.

Cortegiul a fost încheiat cu automobilele doamnelor de onoare, ministri și parlamentari. LA CIMITRUL EROILOR

Cortegiul s'a îndreptat spre cimitrul eroilor, unde se găsește îngropați 80 de ostași români și 70 germani morți în luptele din oraș și împrejurimi.

S'a oficiat un serviciu religios de un cor de proși.

M. S. Regina și Prințesa Ileana au încadrat de văduve și orfani de războiu, au îngenuchiat în timpul slujbei.

Părintele Popescu-Seaca, protoereul județului, a arătat învălmășite ce vor trage generațiile viitoare vizitând cimitirele eroilor.

DESVELIREA MONUMENTULUI

În fața monumentului se ridicase tribuna regală. În stânga și în dreapta tribunei regale au fost așezate văduvele de războiu, în doile și studenții teleormăneni. În jurul monumentului au fost orânduite delegațiunile societăților de veterani, corul învățătorilor, câte o companie din reg. 4 Argeș și 20 Teleorman, clerul.

După oficierea serviciului religios, se ridică pâna monumentului, executat de sculptorul Mățănușu.

D. Popescu-Vedea, primar și președintele comitetului de inițiativă, spune că cetățenii roșioreni și-au îndeplinit o sacră datorie față de cei cari au plecat să înfăptuiască unirea și nu s'au mai întors.

D. col. Dumitrescu, comandantul reg. 20 inf. aduce mulțumirile ostrei comitetului de inițiativă care a gloriificat pe eroii acesti oraș.

Părintele-protoereu Florea, vorbește în numele bisericii.

DEFILAREA

Defilarea a decurs în ordinea următoare: liceul de fete, școala de comerț, veteranii dela 1877, demobilizații, primarii comunelor rurale, ofițerii de stat-major ai corpului I armată în frunte cu d. general Dumitrescu, reg. 4 Argeș cu col. Părăianu în frunte, reg. 20 Teleorman cu col. Dumitrescu, escorta regală, reg. 2 călărași în frunte cu col. Rădulescu.

După defilarea, M. S. Regina Maria și Prințesa Ileana, în mijlocul unor otațiuni entuziaste au pășit în orașul însoțite de d-nii miniștri Paul Angelescu și Richard Franasovici M. S. Regina și Prințesa Ileana au plecat spre Alexandria-T. Măgurele, unde s'au imbarcat pentru Balcei.

Excesele comisiilor de impunere din Ardeal

CLUJ. — Secretariatul partidului social-democrat din Cluj a înțocmit din nou o listă despre toți industriașii impuși ilegal cu 12% impozit industrial.

În conformitate cu dispozițiunile legii, desființării impozitului industrial de 12%, sunt scutiți de acest impozit angajații comerciali și industriali cari nu sunt obligați decât la plățirea impozitului global de 4 și 8 procente.

Cu toate acestea comisiile de impuneri i-au taxat cu 12% și unele din aceste categorii de muncitori, impunând astfel pe unii cu un veniți anual de 50.000 lei, cari plătesc din Ardeal.

5000 lei anual impozit global în plus cu câte 1200—4500 lei impozit industrial.

S'a mai constatat anomalia că un muncitor zidar a fost la fel impus cu maeștrii zidari.

La fel au fost impuși cu 12% chelnerii pe motivul că încasează mari sume bănești.

Secretariatul partidului social-democrat a înțocmit o listă în care se vor arăta cazuri concrete.

Lista va fi înaintată în formă de memoriu ministerului de finanțe, cerându-se apărarea împotriva exceselor comisiilor de impunere din Ardeal.

DRAGOSTEA UNUI TOREADOR SAU FARMECUL SEVILLEI de CARLOS REYLES

Când ieșiră, soarele își răspândea razele într-un cer aprins de topaz. Covacha, vizitiul, se plimba pe trotuar, cu gulerul ridicat, și cu mâinile în buzunarul pantalonilor strălâmiți. Căi robuste, obicinuiți să rămână noaptea târziu la ușa herărilor, dormitau cu darlogii pe gât și cu păturile indolente în patru pe crupă.

— Și-acum, la San Jacinto! strigă Trianera. Vreau să fac o rugăciune Sfintei Focioare a Bunei Speranțe. Este o făgăduială a mea. Pe urmă, ai să mă conduci până sus în deal, la turnul Giralda. Am o poftă nebună să privesc de-acolo toată Sevilla, s'o respir, s'o beau și să mi-o împănesc în inimă!

— Ce capricii de fetiță mică! — Tu nu-ți poți închipui ce înseamnă o lipsă de trei ani, pentru o Sevillană ca mine!

cu fustele ridicate și cu mânele sumese. Tăjele cu cărlionți în formă de melc și cu cocuri ascuțite puneau lumea la cale pe la colțurile străzilor: negustorii cu tot felul de articole, pe jos sau așezați pe crupa osca și a cărților cenusii, treceau aruncând ochide slujnicelor ocupate prin balcoane. Un vânt zător de plăcintă își striga marfa cu găgălii caraghioase.

Paco îl arătă Trianerei: — Poftim, uite și pe Merengue. Nu-l cunoști? E-un artist al străzii. Nu-și strigă marfa, și-o cântă. Trece prin fața casei mele în fiecare dimineață, și își tot oferă prăjiturile cântând, desși nimeni nu i le cumpără. Și toate acestea pentrucă Covacha și cu Gazpacho îl aplaudă. Nu caută zologanii, ci aplauzele, lată un om!

După ce trecură faimosul pod al Trianei, spectacolul străzii deveni mai atrăgător, mai pitoresc. Cum era Paștele, negustorii de împletituri și cărpacii

nu lucrau prin tinde sau în pragurile caselor, și mărfurile lor atârinate de frângerii sau agățate în cuie dispăruseră; dar așa albe și curate, cu cășutele ca niște jucării, cu zăbrelele înflorite, cu obloanele verzi, cu colivile și cu murele strengărești ale copiilor ce se bălăceau cu duzinele în apă, străzile fermecau privirile și încântau ochiul.

Trăsura se opri în fața porții laterale a bisericii San Jacinto. Pura, Trianera, îngenuchiă la picioarele Sfintei Focioare a Bunei Speranțe, statuia veunată a locuitorilor din cartierul Triana.

Dansatoarea era pricepută în farmece, dar nu și în ale liturghiei; nu credea de loc în profeți. Chiar pe când era copilă, nu asistase niciodată la o slujbă întreagă. Dar în fața Focioarei simtea un fel de adorație superstitioasă, în care intra în bună parte și speranțele ei de femeie și amorul ei propriu de Trianera. Cu ochii plini de străluciri mistice, și cu chipul luminat ca de o lumină launtrică, ea contempla pe Maica Domnului cu un ser extaziat. Se ruga cum știa ea, fără formule zata făcute, fără rugăciuni învățate pe de rost, oferind Sfintei Focioare sulte-

tu ei despuiat și cerându-i fără ocol, ca unei mame îngăduitoare, ocrotire și iertare.

Paco o privea cu o induișoare de amant, și fără să vrea compara ochii străvezi ai dansatoarei cu ochii cei negri ai Focioarei.

La ieșirea din biserică, agățându-se de brațul vânoș al toreadorului, Trianera îi șopti: — Ah, Paco, nici nu-ți poți închipui cât sunt de multumită! E curios, dar am impresia că abea acum m'am născut cu adevărat!

Si apoi adăogă, lipindu-se de el în drumul spre turnul Giraldei: — M'am rugat la Sfânta Focioară și pentru tine și pentru mine... Si am văzut-o cum mi-a surâs!

speranță de a trece drept nebuni în ochii posterității, ei se crezură la picioarele unui munte dăluit până în creștet ca o piatră prețioasă. Privirile lor alunecară ușor până la turnul svelt... Erau încantați de priveștiștea balcoanelor ușoare de marmură, a ferestrelor cu des-părțituri minunate, a arabescurilor și a broderiilor ce-o împodobesc și-o investimântă ca o manilă dantelată pe o femeie. Apoi, la brațul lui și dintr-o fugă se urcară până la ultima platformă a edificiului, și de acolo contemplară tăcuti capitala andaluză. O vedeau întinzându-se spre zări, cu casele ei grămădite, cu ulitele întortochiate, cu minaretele străvechi, și cu grădinile surzătoare, și cu orizontul ei care șoptea minților aceleș cântec evocator.

Sub stăpânirea unei bucnii copilărești, Trianera întinse brațul, și pe măsură ce le recunoștea numele clădirile, palatele și catedralele:

— Privește, Paco, Alcazarul atât de săracios și de sever văzut de-afară, atât de bogat și de vesel înăuntru! Iată Burza, tăcută și rău dispusă, lipsită de orice podobă, ca o văduvă îmbrăcată englezește; uite și Regia Tatunurilor, în care mi-am pierdut doi ani din

viață înghitind la praf... Si dincolo San Telmo, cu tinda lui superbă, care-i stă tot atât de bine ca și piepteniței cei înalți fetelor frumoase... Privește, privește podul Trianei! Oh, ce frumos e! Si măgărușii încărcați, cari tot trec pe el în sus și în jos! Ei feroci și desfercați devilla... Bietele dobitoace, atât de răbdătoare și de necăjite!... De câte ori am star să mă arunc în apă de pe podul asta, când eram sfârșită de foamete! Și pariez, uite, că nu știu nici acum de ce n'am făcut-o! Ei bine, pentrucă înțelesesem că-ți plac, și fiindcă trăgeam nădeidea că n'tro zi... Uite turnul Sfintei Ana, fațada roșie de la San Jacinto, — rosie de rușine că-i

Fraude și supărare

In jurul anchetei dela Serviciul Macedoniei din Ministerul de Instrucție

'Am scris acum câteva zile despre ancheta curioasă, ce se face și nu se face la Serviciul Macedoniei din Ministerul de Instrucție. Poziția mea față de această anchetă, adică pe indivizii Petre Marcu (azi director al liceului din Sf. Gheorghe) și N. Hăciu (azi director al liceului „Nicolae Filipeșcu” din Bazargiu). Noi am atras atenția, pentru ultima dată, celor dela Ministerul de Instrucție ca să-i revocăm din funcțiunile ce ocupă și să sesizeze parchetul așa cum a cerut, printr-o petiție chiar d. Popa Lizeanu, senator, petiție, firește dată cu asigurarea că nu i se va da curs.

Aflăm azi că d. Iuliu Valoari s'a supărat. N'aveam ce-i face. Dar noi nu scriem pentru d. Valoari, ci din cauza d-lui Valoari. Căci dacă n'ar fi fost d-nul Valoari, s'ar fi curmat de mult porcăria. Dar așa, s'au continuat, până când a plecat d-sa dela minister (pentru totdeauna).

Mă rog. De ce se supără d. Valoari? Că este acuzat Petre Marcu? Nu-l acuzăm, decât pe bază

de acte. Că aceeași soartă are ceanul Hăciu? Sau, că este și altă porcărie la mijloc? E cineva care se simte jignit?

Până la răspunsul d-lui Valoari, noi publicăm câteva întrebări despre Hăciu, așa cum le găsim în „Dobrogea Nouă”.

Unde a fost d-sa în timpul războiului, la ce unitate a servit, ce acte militare posedă?

Clădirea liceului, mai poate fi ea pusă și la dispoziția altor profesori, cu întreaga întreținere de combustibil, procurat firește, din taxele școlare enorm sporite, cu deosebire în acest an?

Cari au fost motivele că la Cahul, unde d-sa a fost profesor, un elev de cl. VII l'a apucat vărtos de gât și dacă nu era colegul său Tolev, d-sa poate azi nici nu mai exista printre cei vii?

D. Valoari știe de aceste lucruri și tace. Și nu ia nici o măsură. Deși d-sa este răspunzătorul moral, așa cum este și în cazul cu trădarea românilor din Albania.

D. Valoari se supără. E adevăratul care supără — sau e altceva.

Cronica Banatului

Trei manifestațiuni culturale și o concluzie

Ca început de stagionă Timișoara a primit trei vizite artistice: mica Lola Bobescu, Berlin Symphonie-Orchestra în frunte cu dr. E. Kunwald și corul cazecilor din Don (mai exact din Berdicew) sub conducerea atamanului muzical Kostriukoff.

Wunderkind-ul român, micuța și talentata violonistă Lola Bobescu a atras 40 de persoane; anul dirigențial E. Kunwald a primul concert 50 de persoane și corul cazecilor din Don („la adevărații cazaci”!) peste 500 de persoane.

Primul rezultat: impresarul din Timișoara care aprovizionează viața artistică din Banat și Ardeal, a renumit definitiv să mai aducă oaspeți străini și români în Timișoara.

Asa dar, capitala Banatului a fost declarată de artiști, contaminată de anemie intelectuală. Ea va fi pusă la carantină.

Si cum concluzia:

Noi românii — și în special vechiul Regat — suntem taxați de Ardeal și Banat, de reprezentanții „hochkultur”-ii maghiare și s'abestă drept înopoiții. Lipsiți de rafinament și de preocupări mai înalte. Probabil ca să se facă așa dovadă irefutabilă de care am putea avea nevoie, reprezentanții civilizației absolute, ne-au înfățișat durerosul tablou, când — pe scenă — personalul admirabil al orchestre berlineze, era mai numeros decât numărul reprezentanților culturale s'abestă. Și să nu uităm că concertele au fost puse sub egida „Kulturam”-ului s'abestă din Banat.

Unde erau domni superiori ai culturii și civilizației maghiare-germane, aceia cari își scupă diavrețul vorbind de valahii rustici?

Adevărat e că, săliile de teatru și concert în Timișoara sunt vizitate numai de evrei și români. Evreii — la primele 2 concerte — se aflau în sărbători. Nu au putut participa la ele. La concertele de propagandă germană a Kulturam-ului s'abestă au participat, în marea lor majoritate, numai ROMÂNII.

La concertul acelor cazaci basarabeni cari au cântat romanțe dubioase odesite, lumea a dat năvală.

Evreii eșiseră din post... Si cant mereu umbra acelei cultur (cu K), fără să găsească dragomirescianul protest al celui prelat svab, care a hotărât expulzarea din bibliotecile adunate de același Kulturam, a tuturor cărților cari nu sunt... catolice.

Thomas și Heinrich Mann? Klabund? Werfel? H. Evers? Afară!

Deisgur svabii au vaci svitene, boi grași, cai voinici și porci cari gem sub grăsimile.

Dar vezi! asta nu însemnează încă cultură, ci o admirabilă gospodărie, de înțeles atunci când plugarul băntean de-abia acum a fost învârtit, pe când colonizții Mariei Theresa...

Să nu mai vorbim și — mai ales — a se slăbi cu superioritatea culturală.

L. TARINX

Nedreptăți în oștire

Chestiunea ofițerilor rămași de promoție. Comisii și para-comisii. Soluții se impun urgente. Nu le are ministerul de război, le dăm noi!

Armata, în jurul căreia se face atâta frazeologie patriotardă, prin răfăuna însăși a existenței sale nu trebuie să cunoască favorizări, persecuții sau nedreptăți.

Totuși semnalăm cazul unor mări nedreptăți la care sunt supuși aproape 15 la sută din ofițerii noștri.

Este chestiunea ofițerilor rămași de promoție. Indiscutabil că acei nu ne vom ocupa de cei categorisii „buni în grad” ci de nemeritarea nedreptate a nemeritaților la timp, adică odată cu promoția.

De aceasta suferă peste 1500 de ofițeri, oameni luminați, ai datorii în orice vreme.

Cunoaștem ofițeri pe piept cu Mihai Viteazul, cu Steaua și Coroana României, citiți cu ordine de zi pe armată și care pentru faptele lor de război trebuiau înaintați la „excepțional” și totuși pentru vicii de formă, nepropunerii la timp, propunerii răzicite, rămân neavansați odată cu promoția lor.

COMISII ȘI PARA-COMISII

Toți aceștia — elemente vrednice — au reclamat în diverse rânduri. La ministerul de război s'au adunat d'ulapuri întregi de petiții și totuși până azi nici o soluție.

Ba, odată, d. general Mircescu fiind ministru de război, alarmat de un așa mare număr de reclamații, a statornicit niște comisii pe lângă corpurile de armată care să cerceteze fiecare caz în parte.

În marea majoritate a cazurilor dreptatea a fost găsită pentru ofițeri și comisile au opinat în sensul acesta.

A fost deșigur o mângâiere,

Suntem într-o nouă lună de când comisile și-au depus raportul și totuși nici o măsură nu s'a luat.

Nouă luni este epoca de gestație a unui copil, dar încă a unei rezoluții ministeriale!

SE IMPUN SOLUȚII

Ministerul de război are acum o sarcină ușoară să soluționeze doar rapoartele restrânse ale comisiilor numite de el însuși.

Potrivit acelor rapoarte să dea soluția, și dacă nu o găsește, o dăm noi!

Să dea vechimea tuturor ofițerilor găsiți vrednici de aceasta prin concluziile rapoartelor comisiilor.

Ofițerii să renunțe la drepturile de soldă ce decurg din recifăcarea de vechime, căci aceasta ar perturba noaptea bugetul.

Drepturile bănești să le primească din momentul când li se rectifică vechimea, nu dela data când sunt reținuși în drepturile după anuar ale promoției lor.

Se apropie luna Octombrie, când se fac tablourile și propunerile pe armată. Ministerul de război are timp încă să soluționeze după succesiunile noastre și li asigurăm că va face dreptate pentru cei 1500 de ofițeri stingheriți în cariera lor.

DIA

Unificarea taxelor universitare

Rectorii celor patru universități și decanii facultăților din țară, sunt convocați la ministerul de instrucție unde, sub prezidenția d-lui dr. Angelescu vor discuta chestiunea taxelor universitare.

Se vor căuta posibilitățile de uniformizare a acestor taxa.

Râmnicul-Sărat sub diverse aspecte

Gura lumii. Bugetul și apetitul alor noștri. Avocații bugetivori. Povestea abatorului schițată de... gura lumii

Când debarci — cum s'm debarcat eu — pentru întâia oară într'un oraș, cu îndatorirea de a trage cu urechea la cele bune, ca și la cele rele, cel mai bun și mai sincer informator e... gura lumii.

Acastă gură a lumii, în materie de informație, e un fel de Coana Anastasia — cenzura — în materie de presă: îți servește numai informațiile ce-i convie.

De aceea gura lumii te trimite: du-te și vezi piața domului și ai să-ți faci cruce! Du-te și cercetează bugetul și ai să fideți a pagăbete!

Gura lumii din Râmnicul Sărat m'a trimis în piață și adevărat a grăit: piața e o porcărie.

Gura lumii m'a trimis și la bugetul primăriei, dar aci stătea străjer d. Nicu Protopopescu, pârștele urbei. Nu-l cunoașteți pe d. Protopopescu?

D-sa e om strănic. Impunând print-o atletică înfățișare, d-sa are o voce, care își porștește înecată ca o insuare, ici se asvârle în cascade ca o sfidare sau amenințare.

Il acesă și dacă n'ai avea rutină necesară să pricepi omul, — dacă ai fi cu alte cuvinte unul din cei cincisprezece mii de administrațiori ai săi, — ai spune: strănic român dompule!

Dar așa, ațișezi și tu un zâmbet ironic în colțul gurii și îl ascuți.

După ce a eșit din cabinetul său înăsa, gura lumii pare că auzi strigând pe stradă, ca o ediție specială: voința unui om înlocuiește atribuțiile unui întreg consiliu. Lipsă de prevedere și scandalosă risipă. Căpșutirea agenților electorali, etc., etc.

mai mult încă, să-i dai prioritate la cuvânt.

Si atunci îți spune: Uite, domnule, în nepăsarea generală, se pare că un singur ochi, ager și stăruitor — însușindu-și, în dulce colaborare, competența (?) încercată (?) a celorlora consilieri comunali — mai găsește din vreme în vreme câte un capitol nedefinit în bugetul de cheltuieli. O! atunci, necesitatea studiilor (!) a depășirilor (!) a diurnelor (!!!), și a întrecerilor de deoize (!!!!) și a antreprizelor (asta da!) încredințate celor mai fericiți constructori, agit bugetul până la sleire, (cărui anul II, No. 2 din 2 Septembrie 1928).

În astfel de condițiuni, de ochii lumii la un buget de 25 milioane (cum 1666 lei dare anual pe cap) s'a rezervat un excedent de 90 mii de lei.

Tot gura lumii îți explică pe ce se cheltuește: la capitolul misiuni, indemnizații, diurne, un efort de milion.

Papă domnii consilieri cum pot și ei, care mai mult, care mai puțin: d-l Costică Niculescu cum că e excedentul pentru supravegherea muștelor din piață, d-l Ștefan Găorilă cam 700 de lei pe zi pentru controlul muștelor și guzganilor din obor și lista se poate prelunghi până la epuizarea bieluului buget, — că d'ăia e buget ca să se epuizeze!

nicul Sărat, dacă anul acesta are nevoie de zece ori mai mult să cheltuiască cu procesele!

Dar afază de aceasta, mai însemnăm și pe d-l avocat oficial al primăriei — absolut necesar — care încasează peste prevederi bugetare cam 70.000 lei.

Totuși, dacă se plătește 70.000 lei avocatului special, dacă se numără și se cheltuesc 100.000 onorarii de avocați, când e la o adică și în adovăr e nevoie de un avocat, atunci angajăm pe unul din afază de cadru și primărie numără, numără, că d'ăia e primărie, numără sume frumusele cum e cazul d-lui avocat Poltzer din Galați.

Mai pârștească administrație nici că se poate!

ABATORUL PRIN GURA LUMII

Si s'au gândit într-o zi, mai de mult, alt rând de părinți ai urbei, pe vremea acerescanilor, că e de neapărată trebuință să se construiască un abator nou.

Zis și făcut: au întocmit deoizul au aranjat sumele de cheltuială muștelor din piață, d-l Ștefan Găorilă cam 700 de lei pe zi pentru controlul muștelor și guzganilor din obor și lista se poate prelunghi până la epuizarea bieluului buget, — că d'ăia e buget ca să se epuizeze!

AVOCATII BUGETIVORI

Fiecare autoritate își are zestreă și advocație: în țara aceasta și Râmnicul Sărat nu putea să înfrângă obiceiul pământului.

De aceea la cheltueli de judecată și onorarii de avocați, pentru că anul trecut erau doar zece mii de lei, anul acesta hăi să-ți trântim de zece ori atâta, adică 100.000 lei. Buclucăș primărie și cea din Râm-

Schimbări la primăria din Timișoara

TIMIȘOARA. — Se pare că o mare mișcare se va face în personalul superior al primăriei municipiului Timișoara, aceasta pentru o reînnoire a activității.

Astfel printre directorii de înțredirinderi: d. Pomuț director al carierelor va înlocui la apeduct pe colegul său d. ing. Vidrișchin.

Apoi la serviciile de specialitate d. Ciunga va înlocui la serviciul sanitar pe d. Proștean.

Peste câteva zile mișcarea personalului primăriei va fi cunoscută de toată lumea.

Funcționarii primăriei Cluj nu-și retrag procesul

CLUJ. — Ieri după masă consiliul financiar al municipiului Cluj d. Alexandru Șimon a convocat la o întrunire pe toți funcționarii orașului, făcându-le cunoscută chestiunea aranjării salariilor și a ranjarea definitivă a situației lor în noile funcții ce vor ocupa, rușându-i tot odată să-și retragă procesul înaintat consiliului și ad consiliul se va afla în situația neplăcută ca începând cu 1 Octombrie să le dețrăgă surplusul de salarii primit până aici.

La această cerere a consiliului funcționarii n'au dat nici un răspuns, urmând a-și fișa atitudinea într-o consfățuire intimă.

De altfel atmosfera între funcționarii este cât se poate de agitată astfel încât se pare că nu-și vor retrage procesul înaintat consiliului.

Conferința cooperativelor din Ardeal și Banat

Cluj. — Ieri a început la Cluj, în localul Băncii populare Mănășturene, conferința delegațiilor cooperativelor din Ardeal și Banat.

În vederea acestei conferințe au sosit în localitate un mare număr de cooperatori din cuprinsul Ardealului și Banatului și cu toții au fost încertați în căminurile studentesti.

Din programul acestei conferințe notăm punctele principale, după cum urmează:

- 1) Conferința directorilor de federate cu organele de control ale Centralei Băncilor populare.
- 2) Darea de seamă asupra mersului Băncii populare „Cluj-Mănăștur”.
- 3) Darea de seamă asupra mișcării cooperatiste din Ardeal și Banat.
- 4) Îndrumări asupra bunei administrări a Băncilor populare.
- 5) Problema măririi capitalului social.
- 6) Problema creditului mărit la sa.

Vineri după masă se vor vizita toate instituțiile culturale din oraș, iar seara va avea loc plecarea delegațiilor.

O nouă întrunire a proprietarilor de case din Cluj

Cluj. — Proprietarii de case din Cluj au convocat pentru ziua de Duminică o mare întrunire la Camera de industrie și comerț. Ca punct principal în programul acestei întruniri s'a fixat dezbaterile chestiunilor în legătură cu introducerea apometrelor și chestiunea impozitelor comunale.

Avându-se în vedere că aceste chestiuni interesează pe ele o parte și chiriași, au fost invitați să participe și aceștia la întrunire, ridicându-se astfel importanța hotărârilor ce se vor lua.

Procesul comuniștilor

CLUJ. — În procesul comuniștilor ce se debate la consiliul de război din Cluj a fost supus întregatorului mai nou d. Carol Müller din Timișoara care este unul dintre principalii acuzați.

Principalele puncte de acuzație ce se aduc acestuia sunt, că a participat la congresul internațional muncitoresc din Sofia, desfășoară o activitate intensă în scopul realizării dictaturii proletariete, că fiind agitator iscutit, a agit în contra familiei regale și a guvernului și că este membru activ al acțiunii societății „Ajutorul Roșu”.

Pentru dispunerea sa acuzatul susține faptul că la congresul din Sofia a participat ca reprezentant al muncitorimii din România, cu pașaport legal, ba mai mult chiar, guvernul l-a obținut scutirea de viză la guvernul jugoslav și bulgar.

Reînțorcându-se dela Sofia și s'au confiscat de către poliția de frontieră toate actele aflătoare asupra sa, dar după câteva zile i-a răși le-a reprimi, fără a mai fi nici o obiecție împotriva acțiunii și participării sale la Sofia.

De altfel aici au luat parte numai reprezentanții internaționali dela Amsterdam.

În ce privește acuza că agit împotriva actualei ordine de stat și a familiei regale, d-sa spune că această acuzație porște de la faptul că fiind invitat odată ocazional să participe la un banchet, unde se afla și Regele, a refuzat invitația, dar aceasta a făcut-o din motivul că cu ocaziunea unui alt banchet asemănător a fost oprit de către autorități de a toasta.

În apărarea sa mai invocă și

Procesul comuniștilor

faptul că în calitate de președinte al Sindicatelor Unitate, n'a desfășurat altă activitate decât cea permisă de lege, pentru susținerea și apărarea intereselor muncitorrești.

După acesta a fost interog d. Dan Ștefan, secretarul muncitorilor lemnași.

D-sa susține la fel că acuzațiile aduse împotriva sa sunt de domeniul fantaziei și spune apoi că nu persoane sunt acuzate în procesul acesta, ci înseși Sindicatul Unitate, întrucât în unele cercuri se afirmă că slab fiind capitalismul în țara noastră, trebuie salvat prin oprimarea mișcărilor muncitorrești.

Comisiunile examenului de bacalaureat

Sesiunea de toamnă

Timișoara I. (La lic. D. Lega) liceul german de stat Arad. liceul fetei Oravița: președ.: Capidon T. Mavrodin A., Teodorescu I., Bondeșcu C., Stancu A., Giurulescu E., Brădeșanu C., Grecescu I.

Timișoara II. la lic. fetei. Arad bieiți rom-cat. Timișoara lic. piarist lic. conf. la lic. Notre Dame: președ. G. Bratu; N. S. Ionescu, C. Georgescu, P. Drăgoescu, Ștefan Rădulescu, P. Părcoveanu, N. Herăscu, V. Lăjtu.

T. Severin. Lic. bieiți T. Severin, Lugoj, Caransebeș: președ. Cariojan N., Brășey R., Statu M., Stoicescu M., Mirod T., Simu I., Butescu D., Argotoia I.

Oradea Mare (Em. Gojdu) Oradea, Beiuș Salonta: președ. Argheșescu G., Struțeanu Sc., Baciu D., Bichigeanu V., Coman A., Ciucocanu St., Negulescu N., Priscu M.

Satu Mare (M. Eminescu) Satu Mare, Baia Mare, Carei, Sighet, Simleu și Zălau: președ. Drăgan N., Juțianu A., Stoicescu Fl., Sandu I., Iancu A., Opresan S., Mituliu N.

Craiova I. (Carol I.) real. Real întreaga regiune: președ. Caracota D., Chirulescu P., Sofronie G., Dinu Aurel, Băulescu I., Boteu G. Craiova II. (Fr. Buzesti). Modern întreaga regiune: președ. Evloceanu D., Popescu P., Lăzărescu C., Constantinescu Em., Biju Tr. Ștefănescu Galati, Chereștoari F. Craiova III. (El. Cuza) fetei. întreaga regiune: președ. Floru I., Lambru Elișca, Verbecanu Zoe, Eliad Românuș Sm., Petrescu Zoia, Teodorescu Val., Gheorghiu Olga.

Regiunea VII. Pitești I. (lic. bieiți). Pitești, Slatina, C. Lung, și Alexandria: președ. Zaharescu P., Lambrino Sc., Constantinescu Pomp., Perieteanu M., Crăciunescu I., Dinculescu N., Gheorghiu C., Niculescu Slave.

Pitești II. (lic. fetei). T. Măgușele, Roșiori, Târgoviște: președ. Ortiz R., Brătulescu V., Bărcăciula A., Stamatescu I., Constantinescu L., Georgescu C., Popescu Savin, Rădulescu C.

Regiunea VIII. București I. R. (republican). președ. Titeica G., Lovi-

nescu Eug., Fortunescu C., Munteanu-Râmnic D., Basarabescu I., Roman I.

București II R. (M. Viteazul): președ. Pompei D., Nedjilou G., Frollo I., Calmuschi C., Stroescu P., Andromescu V., Dragu G.

București III real. (Sp. Haret): președ. Dragomirescu M., Șeina, nu C., Balaban N., Diaconescu Em., Gorceiu G., Perieteanu D.

București IV R. (Cantemir): președ. Ștefănescu Goanță Fl., Garabet S., Suteu V., Iftodiu M., Demetrescu Mh., Mihăilescu Vintilă, Constantinescu G. V., Nazur I., Marin Demetrescu.

București I M. (Sf. Sava): președ. Ion C. Ștefan, Chelaru G., Constantinescu D., S. Clinciu, Ioanștescu D., Voitinovici A., Radian Sim.

București II M. (M. Basarab): președ. Valoari I., Fortu Gr. Marinescu M., Niculescu Cr., Ghimpa A., Cocorocanu A., Dumitrescu C.

București I fetei (Sc. Centrală): președ. Drouhet Ch., Burnea Ștefănescu Bujor Anastasia, Grecu E. milia, Chivulescu Maria, Teohari Paula, Hagiescu Zoe.

București II fetei (R. Maria): președ. Petrovici I., Tomescu Ana, Ghiaciov V., Măciucescu Aurora, Ionescu Otilia, Marinescu Ana, Andreescu Valeria, Vernescu Coralia.

București III fetei (D. Ia Neamă): președ. Rădulescu Pozeoneanu, Trepanescu Ana, Leonida Natalia Floru, Alexandrina, Serescu Smaranda Mott Niculescu Victoria, Petrescu Geomăneanu Aglaia.

București: Președ.: Panătescu L., Rădulescu Mariana, Georgescu Constanta, Teodiosu E., Carp Lucrerea, Popovici Olga, Ivașcu Eleonora.

Ploesti. (lic. bieiți). Ploesti și Căminaria: Președ.: Andreșeanu I., Gorniceanu, Toșit Alex., Chirțescu C., Chiril Tiberiu, G. Gădea, I. Gavriluș, Ș. Zota.

Ploesti. (lic. fetei). Fetei Ploesti, Căminaria: Președ.: Ofin C., Frollo Maria, Gorgez V., Moșescu Coralia, Marinescu Arista, Tăzăreșcu Elena, Năncu Teodora.

La ce servesc jandarmii

AIUD, 18. — În comuna Ocnole, Mureșului (Alba) reședința de plasa și stațiune balneară, are loc în fiecare zi de Vineri un târg săptămânal, la care locuitorii comunelor din împrejurimi vin să-și desfășoare modestele lor produse, în mare parte cereale ca grâu, orz, porumb și oază.

Acum când piața cerealelor este relativ animată, târgul este cercetat de neguțitorii din toate părțile. Asa s'a întâmplat și Vineri trezându-se, când am așteptat la un caz și mai mult decât scandalos.

Printre neașteptările cari tratou cu țărâni se afla și reprezentantul unei firme de cereale din Aiud, numele Vasile Dragomir, care noia să cumere o mare cantitate de oază. Dar, spre surprinderea lui

și a țărânilor din târg, interioara șeful postului de jandarmi din comună și-l oprește pe d. Dragomir să cumere. Si apoi și-a făcut apariția un alt neșter însoțit de comandantul companiei de jandarmi modestele lor produse, în mare parte cereale ca grâu, orz, porumb și oază, pentru care a oferit un preț cu mult inferior celui oferit de d. Dragomir. Țărâni au observat îndată trucul și n'au mai voit să-și vândă oază. Îl căutau pe cel ce le oferise mai mult. Dur nu-l așteptau, fiindcă a fost dus de jandarmi ca să se scriească actele.

Acesta este rolul jandarmieriei? Așteptăm răspunsul, dela comandanții. Si, odată cu răspunsul și sancțiunile.

C.

Pentru occidentalizarea Timișoarei

TIMIȘOARA. — E de remarcă că în întreg Ardealul și Banatul cele mai mari și frumoase orașe din punct de vedere edilțiu mult superioare celor din vechiul Regat nu posedă hale.

Zăvoagații, mulți măcelari și toți preocupăți își vând produsele în niște publice. Din punct de vedere sanitar chiar, acest sistem lăsa foarte mult de dorit, fără a mai vorbi de estetică.

Timișoara este deșigur cel mai occidental oraș din România Mare. Are patru piețe de desfacere. Două din ele, dimineața, stau în plin soare.

În ultimul timp se vântură ideea construirii unor hale moderne. Și e probabil că însăși Camera de comerț din Timișoara, care fine să fie totdeauna la înălțimea scopului pentru care a fost înființată, să ia inițiativa acestui admirabil plan.

Până atunci însă și având în vedere că noi țărâni nu ștergem la noi scopuri mai înalte, decât să sădă gol, propunem Primăriei Municipiului să-l transforme în Hală sau cel puțin în Bursă.

Ar seroi astfel la ceva mai bun

I. T.

Cnt'a cu scrisori

Răspuns

la scrisoarea d-lui I. Mo'dovan publicată în No. din 31 Aug. a ziarului „Curentul”

Onorată Redacție!

Cu respect vă rog, să binevoiți a face loc în coloanele prețioase ale dv. ziar, următorului răspuns la articolul publicat sub înscăltură proprie de d. Iuliu Moldovan, din Teiuș.

Circulația autobuzelor între Teiuș—Aiud—Alba Iulia, se face în baza autorizațiilor eliberate de direcțiunea generală a Poștelor cu asentimentul ministerului Comunicațiilor, așa cum astfel de autobuz circula nu numai la noi ci pe întreg cuprinsul țării. Proprietarii de autobuze au obținut aceste concesiuni fără de nicio intervenție politică, ci strict în baza legilor în vigoare ca indivizi a căror meserie este mecanica și comerțul.

Statul nu are pagube, căci fiecare mașină supusă unei taxe fixe de 6000 lei, afără de impozitele legale către Stat cari nu sunt de loc scăzute și nici indulgențe așezate.

Publicul călător pentru distanțe

mici acceptă călătoria cu autobuzul dela acele trenuri cari nu au legătură imediată cu singuratițele localități.

Deci nici o pagubă nu i-se aduce Statului ci se înlesnește călătoria cetățenilor în diferitele lor nevoi și necazuri.

Supărarea d-lui Iuliu Moldovan provine din faptul că autobuzul Coman și Comp. din Teiuș ur-i-a acceptat tovarășia la întreprinderea aceasta. Deci nu interesează Statului li dor pe d. Moldovan ci interesul propriului său buzunar. Până când noi, acceptăm pe lângă toate taxele cari ni s'au impus de autoritatea în drept gratuitate de călătorie personalului dela oficiul de Poduri și Șosele și organelor Siguranței Statului.

Pentru stabilirea celui mai curat adevăr, vă rog a publica cele de mai sus.

Teiuș, la 31 August 1928.

COMAN

Marea panama cu proprietățile absenteiștilor

5000 de hectare de livezi și vii arendate cu 100 lei h. a. Statul păgubit cu 100.000.000 lei

Am fost obișnuiți să aflăm, fiecare zi, câte o fraudă ca- ilustrează felul cum s'au aplicat reforma agrară. Dar războaiele se relatează din jurul ministerului de domenii vine și pune capac la toate.

E vorba de o întindere de 5000 de hectare de livezi și vii în județul Tighina arendată în condițiuni ce justifică re-nuvela de care se bucură această zonă ce reprezintă ministerul de domenii.

Acastă întindere a rămas de pe urma absenteiștilor și este administrată de ministru.

În ce fel a fost arendată pământul acum nu știm. Cert e că astăzi dată sub guvernul liberal a fost arendată cu 600 lei de hect. Când de fapt prețul ar fi de cel puțin 20.000 lei. De unde o prevedere, pentru stat, de cel puțin, sută de milioane.

Falsificări de titluri de rentă

Statul păgubit cu zeci de milioane lei. Arestarea tâpțașilor

În ultimul timp se semnalase în țară numeroase cazuri de falsificări de titluri de rentă de expropriere falsificate, cercetările parchetului local au dus la descoperirea autorilor cari sunt Petre Siskow, notar public și Băiți și Ștefan Teodorof. Din primele investigații ale instruc-torilor se crede că s'au falsificat astăzi de titluri în valoare de peste două milioane lei, pe care apoi nu s'au putut încasa de administra-țiile financiare prin complicitatea unor funcționari. Printre autorii acestor noi fraude figurează și soșierul Balas și boțitașul Cu-șterein din Chișinău, cari se pare că s'au finanțat afacerea. Ei au fost arestați.

Pe lângă operațiunile de falsifi- care a titlurilor, ei se mai ocu- ră cu crearea de loturi fictive, sistem panama petroliferă, care dau în urmă expropriate (1) în beneficiul acestei bande.

Pe masa de redacție am două telegrame: una din partea năpă- suitului preot Gurgui și alta din partea locuitorilor din comuna Bărca-Dolj.

Preotul Gurgui ne interzice te- legrafic dreptul de a ne ocupa de chestiunea sa. El mărturisește că are încredere în dreptatea și bun- văzoința episcopului său. Foarte bine. Îl privește.

Noi însă nu putem ține socotea- lă de intervenția sfintiei sale pen- tru că cele ce s'au întâmplat ac- to ilustrează perfect felul de a fi al lui Vartolomeu și cu voia sau fără voia preotului Gurgui, vom protesta contra abuzurilor comise de Vartolomeu, abuzuri ce frizea- ză inconștiența.

„Oamenii” și „faptele” lui Vartolomeu

Tot chestiunea preotului din Bărca. Sătenii în completă agitație. „Nu ne pasă nici de presă, nici de justiție”. Vartolomeu este responsabil? Două rânduri pentru popa Mosor.

Pe masa de redacție am două telegrame: una din partea năpă- suitului preot Gurgui și alta din partea locuitorilor din comuna Bărca-Dolj.

Preotul Gurgui ne interzice te- legrafic dreptul de a ne ocupa de chestiunea sa. El mărturisește că are încredere în dreptatea și bun- văzoința episcopului său. Foarte bine. Îl privește.

Noi însă nu putem ține socotea- lă de intervenția sfintiei sale pen- tru că cele ce s'au întâmplat ac- to ilustrează perfect felul de a fi al lui Vartolomeu și cu voia sau fără voia preotului Gurgui, vom protesta contra abuzurilor comise de Vartolomeu, abuzuri ce frizea- ză inconștiența.

Angajamentul episcopului — prin Codin Cernăianu — că semi- nariștii Dricu va fi numit preot la Bărca — s'a făcut înainte de moartea preotului Vartolomeu.

Nici respectul creștinesc față de muribunzi nu se mai poate găsi în sufletul uscat de patimă și ră- vășit de hoală al erarului vâl- cean.

De aceea părerea noastră ne- clinată este că Vartolomeu a a- juns responsabil și parhia n'are conducător în deplinătatea for- țelor sale morale și psihice, iar a- ceasta e o nenorocire ce trebuie înlăturată.

Angajamentul episcopului — prin Codin Cernăianu — că semi- nariștii Dricu va fi numit preot la Bărca — s'a făcut înainte de moartea preotului Vartolomeu.

Nici respectul creștinesc față de muribunzi nu se mai poate găsi în sufletul uscat de patimă și ră- vășit de hoală al erarului vâl- cean.

De aceea părerea noastră ne- clinată este că Vartolomeu a a- juns responsabil și parhia n'are conducător în deplinătatea for- țelor sale morale și psihice, iar a- ceasta e o nenorocire ce trebuie înlăturată.

SATENII AGITAȚI

A doua telegramă o primim de la locuitorii comunei Bărca și ea sună astfel:

„Apariți nedreptăți ce face e- piscopul Vartolomeu cu numirea seminariștilor Dricu în postul de preot ajutor din Bărca-Dolj. Am trimis proteste la ministru și episcopie. Nu vom plăti un ban dacă episcopia îl trimite cu forță. Vrem pe preotul Gurgui. Nu ne lăsați pradă nedreptăților. Consiliul comunal a suprimat postul de preot ajutor. Încheșarea Nr. 61. — semnează C. Ciocor- ianu și alți 250”.

Acastă telegramă confirmă în- tra totul cele ce am scris noi ac- um câteva zile. Declaram că nu cunoaștem pe preotul Gurgui, dar informațiile noastre ne arată că preotul acesta e un bun slujitor al altarului și totuși pentru că e un bun deosebit pevenenat.

Popa Petrescu-Tinichea (pe care ne mirăm că îl mai vedem pro- tonop după spertul cu protopopul Mihalache) popa Tinichea știm în- să că nu îl are la stomac.

Am primit precizări: La Bărca oamenii sunt hotărâți să nu supor- te rugina de a li se impune alt preot decât cel pe care îl vor și când oamenii de acolo vor așa așa trebuie să fie.

În Bărca, cum am mai spus, sunt sătenii cei mai desghetați din Dolj.

Dacă va îndrăzni episcopul să se războiască cu ei, atunci va eși

NU NE PASĂ

Angajamentul episcopului — prin Codin Cernăianu — că semi- nariștii Dricu va fi numit preot la Bărca — s'a făcut înainte de moartea preotului Vartolomeu.

Nici respectul creștinesc față de muribunzi nu se mai poate găsi în sufletul uscat de patimă și ră- vășit de hoală al erarului vâl- cean.

De aceea părerea noastră ne- clinată este că Vartolomeu a a- juns responsabil și parhia n'are conducător în deplinătatea for- țelor sale morale și psihice, iar a- ceasta e o nenorocire ce trebuie înlăturată.

PENTRU POPA MOSOR

„Foarte târziu m'a căutat în mână o revistă de specialitate bi- sericească: Orucea.”

„Acolo, un preot Mosor, în fraze incoherente ia apărarea lui Var- toloomeu.”

„Desigur că preotul acesta n'a avut nenorocirea să sufere nimic de pe urma pacostei episcopale.”

„N'a plătit la hirotonisire, n'a luat parohie prin licitație, n'a tratat pe la consistoriul lui Mă- țescu, ca să i se ierte greșelile cu bani.”

„Poate să mă facă — printr'un joc de cuvinte fără spirit — dia- vol. Eu știu că ceea ce am între- prins este în apărarea sutelor de preoți în suferință și nu în inte- reșează dacă preotul Mosor, își deapănă de pe mosorul intereselor sale personale, ața albă e lingui- țer, învârtăluț cu ața neagră a tinselilor.”

„Înca ceva: într'un număr mai de demult, s'a strecurat o greșală de tipar care e speculată.”

„Spuneam: sunt și răvinți un țiu umil al bisericii. Tipograful a cules: fii unii al bisericii și a- ceastă greșală e speculată în sen- sul că de aceea atac pe Vartolo- meu pentru că sunt unii.”

„Făcând mențiune de această gre- șală speculată jenite, declar că sunt creștin ortodox.”

„Dacă eu mai fi onoriat al apar- hiei Râmnicului Noului Severin, desigur că de mult mi s'ar fi apli- cat sancțiunea vartolomeiană și i- tală: excomuniare.”

D. I. ATANASIU

VARTOLOMEU IRESPONSABIL

Ne întrebăm dacă Vartolomeu este responsabil nu după prin- cipiul autonomiei episcopale ci du- pă principiul sănătății mintale.

Un sir de fapte ne pun la în- doială:

1) Popa Tinichea protopopul dela Calafat, a fost precis acuzat de noi că a făcut trafic de influen-ță și totuși popa Tinichea este încă în demnitate.

2) Popa Mălăescu — procurorul bisericesc — cel care căuta beat mort Iulianea neamului prin sa- tele gorjane, cel care a „lucrat” în CALITATEA lui, este încă re- vizor ecleziastic și mai mult încă aflat — ca o sfidare — totdeauna deosebita lui Vartolomeu.

3) În cazul preotului Gurgui, definim un fapt senzațional.

Vacanta la Bărca nu se făcuse încă. Preotul Vartolomeu era în viață și totuși Vartolomeu nu s'a stăit ca nese trunchi încă în viață, nese sufletul încă viu al preotului Vartolomeu, să tranșeze și să trafice moartea lui eventuală.

Informațiuni

D. Gh. Cipăianu, subsecretar de stat la ministerul agriculturii, a trimis tuturor consilierilor agricoli o circulară prin care li se cere definitivarea în timp cât mai scurt a lucrărilor de impro- prietărire.

De asemenea, d-sa a cerut să-i prezinte cât mai urgent o situa- ție exactă a lucrărilor de impro- prietărire.

Duminică 23 Septembrie a. c. orele 9 dim., va avea loc în sala „Eintracht” din Capitală ședința de deschidere a congresului gene- ral al Uniunii Naționale a foștilor Luptători U. N. A. L.

D. Rațiu, profesor la școala medie de horticultură din Bucu- rești a fost numit director al acelei școli.

Ministerul de agricultură a numit în comitetul științific de pe lângă oficiul internațional al vinului, pe d-nii prof. dr. Cantacuzino, directorul institu- țului de sero-vacuină; dr. P. Cazacu, secretar g-ral al mini- sterului sănătății; dr. A. Dani- el, inspector general sanitar; dr. Charles Langier, inspector g-ral sanitar al regiunii Cra- iova și prof. dr. Slătineanu.

Oficiul vinului are de scop combaterea alcoolismului și în- locuirea fabricatelor de alcool prin vin.

La congresul internațional de apicultură ce a avut loc la To- rino (Italia) în zilele de 10-17 Septembrie a. c. România a avu- t un deosebit succes. Zia- rele italienești consacra- rânduri întregi de laudă la adresa României.

Delegatul ministerului de a- gricultură și domenii, d. medic veterinar Floriu Begnescu a fost ales vicepreședinte în co- misiunea internațională de a- piculatură.

Viitorul congres internațio- nal al apiculturii va avea loc la Paris în 1932.

Arenele Romane

Sâmbătă 22 și Duminică 23 Sep- tembrie a. c.

Ultimele două reprezentațiuni LUPTE CU TAURI

Fiecare a auzit vorbind, mulți au citit, nimeni nu a văzut un a- tare spectacol emoționant. Oca- ziunea care se prezintă este unică.

Biletele la Mozart și casa Tea- trului Cărbuș. Seara la casa A- renelor. Locuri cu lei 60, 140 și 200.

Biserica cu avere proprie St. Ilie din calea Rahovei No. 21, București, fiind renovată și frumos împodobită cu odore sfinte, mâine Duminică, 23 Sep- tembrie 1938, va avea loc o so- lemnitate deosebită. Serviciul divin va fi oficiat de mai mulți preoți în frunte cu preotul pa- roh al bisericii Nicolae Popes- cu-Făurei.

Construirea căminului soc. „Generală” a funcționarilor comerciali

Eri a avut loc la Societatea Ge- nerală a funcționarilor comerciali din România, str. Bărăției No. 23; etaj, o ședință extraordinară de comitet, spre a se aviza la luarea de măsuri urgente pentru clasa funcționarilor din comerț. Au participat și delegații secțiunii Grivița și Obor.

Luându-se în discuțiune che- stiunea căminului, Societății Ge- nerale, ce se va clădi pe terenul donat de Primăria Capitalei în centrul orașului. Comitetul în u- nanimitate a hotărât să roage pe fruntașii comerțului românesc să primescă a forma un comitet de patronaj pentru strângerea fon- durilor necesare căminului până la construirea sa.

În acest scop, o delegație com- pusă din d-nii: Gogu Georgescu, președinte; Haimsohn, Săbărea- nu, Căciulescu, Bandrowschi, Pan- ciulescu, Petrescu, Trațăfii, membri, cari se vor prezenta d-lor Jean Luca Niculescu, dr. Cer- cheș, Niculescu-Ritz, T. A. Teo- doru etc. cărora le va expune si- tuaiția căminului și a cărămizilor vândute până în prezent din cei 2.500.000 aprobați de Onor Mi- nisterul Sănătății, rugându-i să primească patronajul acestei mari opere de binefacere socială pen- tru clasa funcționarilor comer- ciali lipsită de ori ce fel de legi protegitoare, sau de asistență în caz de boală, invaliditate și bătră- nete.

Ședința a luat sfârșit la or- 10 jum. seara.

Teatrul „SCALA”

Azi pentru a 114-oară Formidabilul succes jucat de Compania PIZONE-KANNER „Să nu te superi că te'njur”

Studentimea macedo-romă- nă este convocată în adunare generală extraordinară în ziua de Sâmbătă 22 Septembrie ora 8 jum. seara la sediul ei din ca- lea Rahovei 23, la ordinea zilei fiind chestiuni extrem de im- portante.

Uniunea meseriașilor de în- călțăminte va ține o întrunire Duminică, 23 Sept a. c. orele 9 jum. dim. în sala „Transilva- nia” din bul. Schitu-Măgurean No. 6, pentru a protesta con- tra unei fabrici de ghete care a introdus încălțăminte sub un articol din tariful vamal prin- care frustra Statul cu zeci de milioane lei,

Un mare incendiu la Ismail

ISMAIL, 21. — Un groaznic incendiu a distrus astăzi patru gospodării în suburbia Copanahala. Pagubele sunt mari.

Cronica Judiciară

FRAUDELE DELA ATELIERELE C. F. R.

Constantin Papadamie și Ion Mănescu, primul controlor și se- condul magazioner la atelierul C. F. R., tentați de «dansul fraudo- rilor», au crezut că n'ar fi rău să facă și ei în joc; nenorocirea însă a făcut să intre la... Văcărești.

Încă de astă vară, Papadamie și Mănescu, dându-se drept angro- șiști de articole tehnice, au aran- jat vânzarea unui vagon de com- poziție de lagare, către un ingi- ner din Praga. Samsarul afacerii a fost un anume Haintz Blumen- al, prin care s'a și încasat o ar- ună de 200.000 lei.

Luându-și în serios rolul de ne- astori, cei doi fraudatori au și încercat un vagon de compoziție ce trebuia expediat la un anumit atelier c. f. r. din provincie și pe care au reușit prin diverse întru- nări succesive greșite să-l facă pierdut pe întinsul rețelelor căilor noastre ferate, pentru ca în urmă- riia intermediul societății de transporturi «Carmen», să-l expe- diască firmei «Globus» din Cer- năuți și de aci mai departe, peste granița, la Praga. Cumpărătorul a primit mărfa a achitat integral suma de 650.000 lei, costul convenit.

Încântați de reușita operațiunii, Papadamie și Mănescu, continuau să «serve cu sângeînă» căile fe- rate, sperând că poate o nouă oca- zie se va ivi, când tocmăi apare îndecătorul de instrucție ce între- timp, sesizat de o reclamație a c. f. r.-ului, urmasc cu asiduitate cercetările. Arestați pe ziua de azi d. Papadamie, titularul ca- binetului 5, delapidătorii de măr- turi au recunoscut faptele. Man- datele lor de arestare urmează a fi confirmate pe ziua de azi.

TOT GAETAN

Înalta Cutre de Casație, prin- mind erii cererea de regulatoriu de competență a criminalului Gaetan, despre care am vorbit în precedenta noastră cronică, a so- rocit-o spre încredere la 25 Sep- tembrie.

RĂSPĂLAT DIRECTORUL DELA OCELE MARI

D. Nicu Vlădescu, director al penitenciarului Ocele Mari a fost numit cu titlu definitiv și înaintat la clasa I-a.

Acastă apăsare este dată ea o răspălat pentru felul cum d-l Vlă- descu s'a comportat, îndeplinindu-și datoria cu prilejul senzațio- nalei evadări a celor 11 puscăriși dela Ocele Mari între care și banditul Bălan.

După decorașea și premierea gardienilor, înaintarea d-lui Vlă- descu încheie șirul de recompense celor ce s'au purtat eroic în acea tragică întâmplare.

PENTRU ÎNĂLNIREA ARMATEI ROMÂNĂ-ARMATEI POLONEZE

ERİ după amiază la orele 4, a sosit cu acceleratul de Cernăuți, echipa militară polonă.

Pe personalul Gărei de Nord oas- peții au fost întâmpinați de către d-nii colonelii I. Marinescu, Mi- alescu, Slăvescu, maior Pălăngă- nu, căpitan Tane Săvulescu, Ata- nasiu Deagu și locotenent Chinie, șchiperii teamului militar român, D. C. Rădulescu arbitru matchu- lui și un numeros grup de spor- tivi.

La coborârea grupului din tren, muzica reg. 21 a intonat imnul polonez.

Echipa polonă a fost condusă a- poi la Oficiul Național de educa- ție fizică unde va fi găzduită.

În timpul parcursului pe teri- toriul român, polonezii au fost con- duși de către d-nii maior Hergot și căp. Slătinescu.

Echipierii sunt ofițeri și soldați din regimentele 1, 2, 4, 19 și 36.

SECETĂ ÎN JUDEȚUL CONSTANȚA

CONSTANȚA, 21. — În cu- prinsul județului nostru a- proape de trei luni de zile nu a mai plouat.

Datorită acestui fapt, recolta de toamnă nu s'a putut împlini. Agricultorii sunt extrem de în- zăniți.

FAPTE DIN CAPITALA

'ACCIDENT DE AUTOMOBIL'

'Automobilul 2914 a călcat erii d. a. în dreptul cinematografului 'Victoriei' pe Gheorghe Smărăndache, din str. Livada cu Duzi 26.

Rănitul a fost transportat la spitalul Colțea.

INJUNGHIAT

Tipograful Mihai Cojocaru din str. Sebastian 116 a fost erii la un botex, în calea Rahovei și în jumătate în mâna stângă de o oarecare Mihai Blănaru.

Rănitul a fost pansat la Sal- vare.

2000 de victime în Florida

New-York, 21 (Radior). — Ultimele știri arată că groaznicul clocn din ul- timele zile a făcut peste două mii de victime, fără a ține seamă de ravagiile din insulele mici și regiuni izolate. Numai în pro- vincia Florida pagubele sunt evaluate la 100 milioane dolari, iar în Por- torico la câteva milioane. Numărul persoanelor ră- mase fără adăpost trece de 700.000.

St'nes-Junior pus în libertate

Berlin, 21. (Radior). — Justiția a decis punerea în libertate pro- vizorie a lui St'nes-Junior, pe o cauziune de un milion mărci. Se știe că numitul a fost arestat, fiind implicat în afacerea malversa- ților făcute cu titlurile imprum- tului de război german.

Violent incendiu la Iași

IASI, 21. — Violent incendiu a izbucnit la fabrica de pielărie a d-lui Iuliu Grimbreg. Flacă- răle au luat proporții destru- gând întreaga clădire și maga- zinele cu mărfuri — întinzându- se și la fabrica de pielărie a d-lui Klein.

Pagubele se ridică la mai multe milioane.

Procesul fraudelor dela institutul medico-militar

Z'ua VI. Rezhizitoriul comisariatului regal

Ședința începe la ora 9. Ultimul martor, d. colonel Du- mitriu Achile, depune în mod de- favorabil, atât pentru cei doi acu- zați, cât și pentru directorul In- stitutului medico-militar.

REZHIZITORIUL

Se dă cuvântul d-lui comisar regal colonel Răscanu D-tru.

E adevărat, începe d-sa, că d. colonel Popovici a făcut greșeli. Consiliul nu-i însă chemat astăzi să judece vinovăția acestuia, ci vina celor doi acuzați: căp. Stă- pănoiu și locot. Dobrescu.

Din depozițiile martorilor apă- rării de până acum, cât și din re- petetele declarații ale căpitanului ar rămâne că singurul vinovat să fie colonelul Popovici, iar Stăpă- noiu și Dobrescu sunt inocenți.

Căpitanul Stăpănoiu, care pre- tinde că are avere moștenită, e copil de țărăn.

Actualul căpitan de administra- ție a intrat în oțire ca soldat vo- luntar, și datorită războiului, a- junge, în 1926, posesorul a trei moși la Călimănești, a unei vile superbe la Govora, și unui imobil în București, str. Francezoză.

În dauna statului nu s'au putu- constata decât fraudele operate de căpitan în cursul anului 1926, când s'a produs primul denunț. Azi i se impută doar patru mi- liioane și jumătate, rezultat din furtul dela Institut.

Vina lui Dobrescu, locotenent administrator, e desigur mai mică pentru că era și mai neprecipit decât colegul său, doctorul Stă- pănoiu.

Comisarul regal încheie, cerând o cât mai severă pedeapsă pen- tru cei doi acuzați.

Procesul sub-lt. Nicolae

Eri dimineață a continuat la con- siliu de război al corpului II ar- mată procesul sub-lt. Nicolau Ra- du, învinuit de dezertare în stră- nătate, sustragere de bani și ma- teriale, comise pe când era în ser- viciul bat. de tracțiune automobile și atelierul de haine ofițerești.

Au depus ca martori următorii: intendat maior Pavlescu, căp. Ma- lei Ștefan, locot. Bors, lt. col. Cri- stescu, maior Popescu Tudor, căpitan Roată, șeful siguranței din Iași Botez, etc. dintre cari mulți au de- pus favorabil acuzatului.

D. Comisar regal col. Negules- cu, a stăruit asupra celor 3 capete de acuzație, coroborându-le cu de- punerile martorilor și actele din dosar. D-sa a cerut o condamnare exemplară.

Un mare incendiu la Ismail

ISMAIL, 21. — Un groaznic incendiu a distrus astăzi patru gospodării în suburbia Copanahala. Pagubele sunt mari.

Un mare incendiu la Ismail

ISMAIL, 21. — Un groaznic incendiu a distrus astăzi patru gospodării în suburbia Copanahala. Pagubele sunt mari.

ULTIMA ORA

In ce constă acordul Iorga-Averescu

Deocamdată nu e vorba decât de un acord de colaborare

«Curentul» a fost singurul ziar, care a anunțat deunăzi tratativele dintre partidul popular și partidul național, iar ieri dimineață a putut anunța și realizarea acordului, imediat după încheierea lui. Unii contrași își exprimau seara îndoielile lor asupra veracității acestei știri; faptul că nici oficiosul d-lui Iorga «Neamul Românesc», nici oficiosul d-lui general Averescu «Ludreptarea» nu au desmășit, este dovada cea mai bună a temeiniciei ei. De altfel, suntem în măsură astăzi să o complectăm și cu unele amănunte interesante asupra caracterului și condițiilor acordului politic intervenit între d-nii general Averescu și N. Iorga.

Tratativele, așa cum au fost începute, vizau o fuziune a partidului național de sub șefia d-lui Iorga cu partidul popularului, prezidat de d. general Averescu.

Deocamdată nu s'a ajuns însă decât la un acord de colaborare la guvern. Cum această colaborare nu poate deveni efectivă decât în clipa în care fie d. Iorga, fie d. general Averescu ar fi însărcinat cu formarea unui minister, acordul încheiat nu va fi publicat oficial decât la demisia actualului guvern, adică în momentul izbucnirii crizei de regim.

Chestiunea șefiei — de care se ocupă un ziar de seară — nu intră în discuție, de vreme ce nu s'a realizat o fuziune, deși vor continua tratative și în această direcție. Înțelegerea, după cât suntem informați, are următoarea bază: dacă d. general Averescu va fi

chemat să formeze guvernul, partidul național al d-lui Iorga îi va da tot concursul, indiferent dacă șeful lui ar intra și el în guvern sau s'ar face numai reprezentat prin câțiva miniștri, dacă d. Iorga va fi însărcinat de Rege să alcătuiască un cabinet, d. general Averescu îi va da concursul în aceleași împrejurări.

După cum am mai anunțat și deunăzi, partidul popular urmărește acorduri politice și cu alte grupări din opoziție; se pare că discuții interesante sunt în curs și că,

D. N. IORGA

în cursul zilei de ieri chiar au avut loc unele importante întrevieri. Aceste acorduri ar avea de scop o atitudine comună în cazul încercării unui guvern de „concentrare”, de „alegeri” sau de „tranzicție”, care ar fi să ia succesivă guvernului liberal.

LYNX

In jurul interviewului d-lui Victor Antonescu

O gafă, care poate compromite tratativele cu Germania

Ingrijorarea cercurilor guvernamentale. Demascarea d-lui Vintilă Brătianu Consecuente politice interne

Interviewul publicat de d. Victor Antonescu în ziarul «Le Temps», răspândit cu grabă de agenția Rador, și reprodus cu entuziasm de presa oficioasă a avut darul să stărnească vîi nemulțumiri și îngrijorări în cercurile conducătoare ale guvernului. Se pare că până și d. Vintilă Brătianu este foarte afectat de declarațiile d-lui Victor Antonescu, de o exagerată și inoportună franchețate de o evidentă tendință ostilă Germaniei; pe de altă parte d. Vintilă Brătianu nu înțelege cum d. Victor Antonescu a putut să declare că «TRATATIVELE AU FOST INTREPUSE DIN CAUZA VACANTELOR» și «AU FOST RELUATE SI MERG PE CALEA CEA BUNA», că «sperăm să se încheie împrumutul în Noembrie», atunci când d-sa, primul-ministru a declarat solemn în fața Parlamentului, convocat în sesiune extraordinară, că împrumutul s'a încheiat în Iulie...

De aceste încercături de ordin politic intern, provocate de nefericitul interview al d-lui Victor Antonescu, ne ocupăm în reportajul din pagina întâia a numărului nostru de azi; ne vom mărgini să examinăm numai consecințele serioase, pe care declarațiile d-lui Victor Antonescu, le pot avea pentru tratativele cu Germania.

REZERVE INUTILE

Desprijind din interviewul d-lui Victor Antonescu următoarele fraze:

„Politica financiară a

guvernului român actual se bazează înainte de toate pe colaborarea cu aliații».

Iar mai departe: „România oferă Germaniei participarea la operațiunile financiare, dar a-

D. VICTOR ANTONESCU

ceasta în cadrul ansamblului raporturilor economice și financiare cu aliații naturali».

Guvernul afirmă că d. Victor Antonescu nu a fost autorizat de nimeni să exprime aceste rezerve inutile și primejdioase chiar și după cum arătam mai sus, e deosebit de îngrijorat de impresia produsă la Berlin, de aceste declarații ale trimisului OFICIAL al d-lui Vintilă Brătianu la Paris.

COMPROMITEREA DISCUȚIILOR DELA BERLIN În adevăr, a declara că „înainte de toate” ținem

să colaborăm cu Aliații și că nu înțelegem să... primim concursul Germaniei decât în cadrul raporturilor noastre cu cei dintâi, nu este de natură a ușura sarcina delegației române, care pleacă azi la Berlin, cu depline puteri pentru încheierea acordului financiar deontotivă dorit de ambele țări.

Poate că d. Victor Antonescu îi răstrează ranchiună d-lui Schacht, de pe urma scurtei întrevieri de astăzi primăvară, poate că d. Victor Antonescu are anumite interese ca tratativele cu Germania să nu reușească arhele ipoteze sunt plauzibile. Dar nu este în gând, de pe urma unor asemenea chestii nerseuale, să suferă întreaga țară.

Iar dacă d. Victor Antonescu a fost de bună creștere în declarațiile de mai sus — ceea ce este foarte posibil! — aici a făcut o gafă formidabilă, pe care guvernul are datoria s'o rezare neapărat. Înainte de sosirea delegației române la Berlin, guvernul german trebuie să afle că guvernul român nu gândește la fel cu d. Victor Antonescu. Dublul joc în asemenea chestii rîncește este jocul cel mai periculos.

LX.

Chestiunea optanților

Problema va fi definitiv vidată pe calea negociațiilor directe

D. Const. Argetoianu, ministru, ad-interim al Externelor, a făcut în consiliul de miniștri de alături o expunere a stadiului în care se află la Geneva chestiunea optanților.

Delegația noastră pe lângă Liga Națiunilor primise instrucțiuni din partea guvernului român să arate precis punctul de vedere al României; problema a fost definitiv rezolvată în sesiunea din Iunie trecut, noua cerere a Ungariei nu poate fi luată în considerație de oarece calea tratativelor directe a fost acceptată în principiu de ambele părți.

În caz când s'ar pune din nou în discuție fondul chestiunii optanților în fața forului internațional dela Geneva, delegații români se vor abține de la dezbateri.

Pentru a preîntâmpina această situație se pare că s'a găsit formula împăcătoare: amânarea discuțiilor cererii ungare până în sesiunea din Iunie, în care timp se speră că se vor termina discuțiile directe pentru stingerea litigiilor.

Oficiosul guvernului, «L'Indépendance roumaine» inserând stirea transmisă de agenția Havas cu privire la amânarea pentru Iunie a discuțiilor, adaugă:

„Dar aceste prevederi se realizează, reiese că propunerile României de a vîda aceste litigii prin negocieri directe la Stat, au fost acceptate și de Ungaria, care prin înțelegerea manifestată până acum n'a dat în chip precis dovada că dorește să se ajungă realmente la un acord între cele două state.

Nădăjduim că aceste noi negocieri, dacă ele au loc, vor arăta din partea Ungariei o mentalitate nouă».

În legătură cu atitudinea Ungariei și inferioritatea propagandei noastre în streinătate

ziarul «Neamul Românesc» de sub direcția d-lui profesor Iorga scrie între altele: «Opinia publică engleză este în permanență hrănită cu opinii și pledoarii rothermerbale. E un adevăr trist, — pe care ni-l confirmă îngrijorat, frustatul nostru, I. C. Chiodariu, fost ministru, de curând venit din Anglia.

Și ni-l adevărește atitudinea succesorului d-lui Chamberlain la Geneva, — d. Cushehdun...

„Nu știm cum toți falsă teză a optanților unguri. Ei cer des-păgubiri în aur, pentru expulsiunea moșilor lor din cuprinșii României Mari. Prețind un regim de favoare, inadmisibil din toate punctele de vedere, — dar pentru care, și cu o diabolică stăruință, au reușit să câștige nu numai pe Rothermere dar multe alte personalități de seamă ale Marelui Britannie.

Și nu e o glumă.

În campania aceasta suntem arătați ca niște jefitori ai averilor străinilor.

Ni se aduce acuzația că împedim prin atitudinea noastră, aplicarea principiilor arbi-trajului, — prevăzută în tratate, prin urmare, sabotăm pactul Kellogg, și constituim în Orientul continental, o permanentă primejdie războinică.

Ziarele cele mai mari, cele mai răspândite, scriu mereu, în acest sens. Polemica lipsește: — căci nouă nu ne ia nimeni a-părare. Propaganda noastră e un basm, — în care pipăbile nu sunt de cât mîloancele care ar trebui să o alimenteze.

Nu ne apărăm nici capitaliștii englezi, ademenți în «Eldorado» dămborivene.

Adică luptăm fără să facem nimic, disprețuind o puternică opinie publică aliată, și dând din umeri «prin noi înșine». Dezolant, — și primejdios.

ROMANIA ȘI UNGARIA încep tratativele

Geneva, 21 (Rador). — Consiliul Ligii s'a ocupat de afacerea optanților unguri. Președintele Consiliului a supus aprobării Consiliului, o rezoluțiune prin care recomandă, ca rezervându-și punctele de vedere, în ceea ce privește principiile și situația juridică, cele două guverne să ia măsurile necesare pentru ca plenipotențiarilor lor să se intrunească cât mai curînd posibil, și avînd toate împuternicirile necesare, să ajungă la aranjamente practice în această afacere.

Contele Apponyi a declarat că sus menționata rezoluțiune, înțirind orice echivoc, și intrucît Consiliul are impresia că o soluție amiabilă este posibilă, acceptă rezoluțiune în numele guvernului ungur.

D. Antoniad, delegatul României, a declarat deasemenea că acceptă rezoluțiune, adăugînd că România dorește în mod sincer să găsească bazele unei soluțiuni practice și definitive ale acestei afaceri, fără însă ca această soluțiune să poată constitui un precedent.

D-nii Antoniad și Apponyi au avut apoi un schimb de observațiuni juvile.

Consiliul a adoptat, în cele din urmă, în unanimitate proiectul rezoluțiunii prezentate de președintele Consiliului, care a învitat apoi pe cele două părți interesate, să înceapă negocierile cât mai curînd posibil.

Justiția și-a continuat ericercetările

A fost ascultat și d. Damaschin Camera de punere sub acuzare și-a amînat pronunțarea

Pe ziua de ieri cabinetul 3 de instrucție a fost din nou animat. Prezența celor câtorva informatori a mai dat puțină viață cercetărilor, cari oricî s'ar spune de «presa oficioasă», se apropie de sfîrșit. Se pare că prevederile noastre se adevăresc: în cursul săptămînei viitoare instrucția va fi terminată în chestiunea frauduloasă dela Dâmbovița. Și pentru ca închiderea cercetărilor să nu provoace scandal, se promite opiniei publice că, odată terminată instrucția pentru județul Dâmbovița, cercetările vor fi mutate în Prahova și poate, apoi, și mai departe.

D. DAMASCHIN LA INSTRUCȚIE

D. jude consilier Enescu a audiat ieri îndelung, până seara târziu, numeroși ingineri și funcționari superiori, în legătură cu diversele operațiuni de consolidări ale diverselor societăți petrolifere, dintre care se pare că unele pare să se fi bucurat de o suspectă favoare.

Priate informatori audiați ieri notăm pe d. C. DAMASCHIN, directorul general al minelor din ministerul industriei, care după un lung interogatoriu, a fost invitat a se prezenta din nou azi pentru continuare. D. inginer IVANCEANU, directorul Cadastrului și aceluși ministru și «colaborator» de până eri al instrucției pe care apărarea îl onora cu titlu de «denunțator» al afacerii, a fost și d-sa eri la cabinet, de astă dată însă în calitate de informator nu de «consilier tehnic» ca până acum.

În sfîrșit au mai depus d-nii: G. N. MARINESCU avocat al ministerului de domenii, ROMĂNCA, avocat al societății Româno-Americane, Witzel Emil, Almerlech, ingineri, — și alții.

DELA CAMERA DE PUNERE SUB ACUZARE

După cum am relatat la timp, o parte din preveniți au făcut apel

Atcerea terenurilor ne pot face

Justiția și-a continuat ericercetările

A fost ascultat și d. Damaschin Camera de punere sub acuzare și-a amînat pronunțarea

Pe ziua de ieri cabinetul 3 de instrucție a fost din nou animat. Prezența celor câtorva informatori a mai dat puțină viață cercetărilor, cari oricî s'ar spune de «presa oficioasă», se apropie de sfîrșit. Se pare că prevederile noastre se adevăresc: în cursul săptămînei viitoare instrucția va fi terminată în chestiunea frauduloasă dela Dâmbovița. Și pentru ca închiderea cercetărilor să nu provoace scandal, se promite opiniei publice că, odată terminată instrucția pentru județul Dâmbovița, cercetările vor fi mutate în Prahova și poate, apoi, și mai departe.

ALTE RECONFIRMARI

Măine implinindu-se 30 de zile dela lansarea mandatelor contra celui de al 3-lea «lot» de arestareți compus din d. căpitânul topometru Nelu Ștefănescu și avocat I. Vlădescu-Brebu, secția 3-a a tribunalului urmează azi a se pronunța asupra reconfirmării mandatelor pe o nouă perioadă de 30 de zile.

CE VA FI AZI LA INSTRUCȚIE

Desigur că în urma ultimelor evenimente survenite noi ares-tări senzaționale nu par probabile.

Totuși dat fiind că pentru azi și luni sunt citați o nouă serie de informatori se poate să avem și un «lot» și — desigur ultim — «lot» de arestări. Tot azi va continua audierea d-lui Damaschin, directorul minelor din ministerul industriei.

—xox—

D. Madgearu în Basarabia

Aseară a părăsit Capitala, ple-când la Tighina, d. Virgil Madgearu. Secretarul general al partidului țărănesc este deputat de Tighina; d-sa își vizitează județul pentru a organiza lupta electorală în vederea alegerilor județene, ce au loc la 15 Octombrie.

Luni sau Marți, d. Virgil Madgearu se va înapoia în Capitală.

Tratativele cu Germania ȘTIRI POLITICE

Delegația română pleacă azi la Berlin cu împuternicirea de a semna acordul

Intrevederile dintre primul ministru și delegații români însărcinați să încheie acordul cu Germania, au luat sfîrșit.

D. Vintilă Brătianu a dat deplina sa aprobare acordului stabilit principal la Berlin și d-rii M. Oromolu, I. Lapedatu și Eftimie Antonescu pleacă astăzi după amiază în Germania.

Punctul asupra căruia s'au oprit ezităriile președintelui consiliului, era că, toate concesiile ce urmează să le facem Germaniei, să le dăm numai în caz când se realizează împrumutul.

Delegații cari au dus tratative au explicat marea necesitate a stingerii, cu un ceas mai devreme, a litigiilor cu Germania, pentru toate perspectivele de credit ce se deschid pieții noastre.

Oficiosul guvernului desminte știrea apărută în «L'Information» că ar fi vorba de o amânare a împrumutului și stabilizării.

Unele ziare străine s'au făcut ecou unor știri tendințioase apărute în presa română în privința

împrumutului și stabilizării. Astfel «L'Information» cu data de 18 Septembrie vorbește de o eventuală „amânare a stabilizării române».

Marele ziar financiar din Paris, reproduce și el, după ziarul românesc, prelinșa cauză a acestei amânări balanța comercială pasivă, deficitul bugetar, recolta insuficientă.

Știrea este, cum se știe, inexactă. N'a fost ni-iodată vorba de o amânare a stabilizării.

În ce privește situația economică a țării, datele oficiale publicate recent asupra recoltei, cum și asupra încasărilor Statului, dau o desmintire categorică tuturor pronosticurilor pesimiste și tendințioase inserate în presa opoziției.

Deși prin oficiosul său, guvernul desminte și informația inserată de Neue Freie Presse cu privire la dificultățile împrumutului, totuși delegația română care pleacă azi la Berlin a primit împuternicirea de a semna acordul pentru stingerea litigiilor cu Germania independent de faptul dacă se va face sau nu împrumutul.

Nu se mai poate lansa împrumutul la New-York!

Resursele Londrei sunt micșorate

În «Financial News» din 17 Septembrie, au apărut următoarele: «În împrumuturile de astăzi Statele-Unite nu pot a fi o piață apropiată bună pentru împrumuturi străine. Afară de efectul scumpetei banului, atenția publicului investitor din America s'a îndreptat în timpul din urmă de la fondurile de stat spre acțiuni, astfel că plasarea de emisiuni noi străine la New-York va fi grea.

De fapt pachete mari de rente internaționale se vor întoarce probabil în Europa. Această schimbare în atitudinea principalului împrumutător va influența, în mod defavorabil șansele candidaților la împrumuturi. E îndoind, dacă Grecia, România sau Jugoslavia vor fi în stare să emită un împrumut oare care la

New-York. Întrebarea este dacă țargurile europene vor fi în stare să acopere cel puțin o parte din nevoile lor fără ajutorul New-Yorkului.

E clar că o mare cerere de împrumuturi străine se va îndrepta spre Londra. Însă cu lira sterlină la limita goldpointului, capacitatea noastră de împrumutare e limitată. Creșterea cererii pentru credite externe pe termen scurt exercită, prin ea însăși, o mare presiune asupra pieței cu atât mai mult cu cât resursele noastre au fost micșorate prin transferul la New-York de sume însemnate. Cu toate acestea e probabil că Londra în colaborare cu Parisul și alte centre mai mici va putea absorbi o sumă oare care de împrumuturi străine.

Delicatul bugetar

Situațiunea oficială a tezaurului public, încheiată pe ziua de 30 Iunie 1928, acuză un deficit bugetar de 5 miliarde 260 milioane lei. Oficioasele guvernului, care fac mereu morală presei (vezi «Indépendance Roumaine» de aseară) fiindcă ar adopta atitudinea deficiente față de situația noastră financiară, ar putea avea cel puțin prudenta de a nu atinge aceste dureroase stări de lucruri, în care răzunderea d-lui Vintilă Brătianu este direct și atât de greu angajată.

Afacerea terenurilor petoliere se stîrșie

Anunțăm în numărul nostru de ieri că între membrii guvernului, majoritari, etc. a intervenit o înțelegere tranzacțională, în urma căreia afacerea terenurilor petrolifere va fi «localizată», respectiv mușamalizată.

«VIITORUL» în pag. V-a a numărului său de aseară desminte, vibrînd de indignare, această știre. Din păcate, tot în «VIITORUL» și tot în numărul său de aseară, dar în pag. I-a, găsim în articolul de fond intitulat «Adevărul ce nu se poate mistifica», următoarea constatare: «ACUM CAND INSTRUCȚIUNEA ÎN ACEASTA AFACERE (vorba de afacerea terenurilor petrolifere. Nota Red.) ESTE PE SFÂRȘIT...»

Mai împede nu se poate anunța un sfîrșit... prematur al unei afaceri, care deabia acum ar fi putut deveni interesantă — firește, nu pentru partidul liberal idacă instrucția, în loc să fie «pe sfîrșite» și-ar fi întîns investigațiile și asupra manoperilor tuturor celorlate societăți de petrol în care sunt băgați — și nu au de ce să plîngă! — toți colaboratorii de încredere ai d-lui Vintilă Brătianu.

Convocarea parlamentului în Franca

Paris, 21 (Rador). — D. Poincaré a primit azi pe președintele Camerei, cu care s'a întîlnit des-părte ordinea lucrărilor legislative. Parlamentul va fi convocat pentru ziua de 6 Noembrie.

Grevă generală la Lodz

Berlin, 21 (Rador). — Din Lodz se anunță că 50.000 lucrători din industria textilă s'au pus în grevă, cerînd sporirea salariilor.

mal, în toate fabricile de textile, ai căror lucrători sunt în grevă.

DEZARMAREA

Adoptarea moțiunii Boncour

Geneva, 21 (Rador). — Subcomitetul însărcinat cu examnarea proiectului asupra dezarmării, a adoptat în unanimitate, mai puțin votul Germaniei, textul propus de d. Paul Boncour, prin care se validează sforțările făcute de anumite guverne, pentru găsirea unui teren de înțelegere, în chestiunea dezarmării. Subcomitetul a însărcinat pe președintele comisunii, ca în cel mai scurt timp, să convoace comisiunea pregătitoare a dezarmării, respingînd astfel proiectul echivoc propus de delegația germană, prin care se prevedea convocarea imediată a conferinței generale.

Varșovia dev s'ată de furtună

Varșovia, 21 (Rador). — O furtună însoțită de manifestări electrice a devastat ieri capitala. Cinci lucrători au murit fiind loviți de trăsnet.